

Wojewódzki Urząd Pracy
w Krakowie

Rynek pracy w Małopolsce 2011

Usługi rynku pracy realizowane przez
publiczne służby zatrudnienia
w Małopolsce
Raport za rok 2011

Opracowanie powstało w Wojewódzkim Urzędzie Pracy w Krakowie

Redakcja:

Bożena Sochan (red.), Ewa Bodzińska– Guzik, Halina Krzyżak, Marek Marczyk,
Antonina Michalska, Anetta Okońska, Agnieszka Słobodzian

Nadzór merytoryczny: Alina Paluchowska - Wicedyrektor Wojewódzkiego Urzędu Pracy w Krakowie

Copyright by Wojewódzki Urząd Pracy w Krakowie
Kopiowanie i rozpowszechnianie może być dokonywane z podaniem źródła.

Wojewódzki Urząd Pracy w Krakowie
pl. Na Stawach 1
30-107 Kraków
Tel: 12 428 78 70
Fax: 12 422 97 85
kancelaria@wup-krakow.pl
www.wup-krakow.pl

Kraków 2012

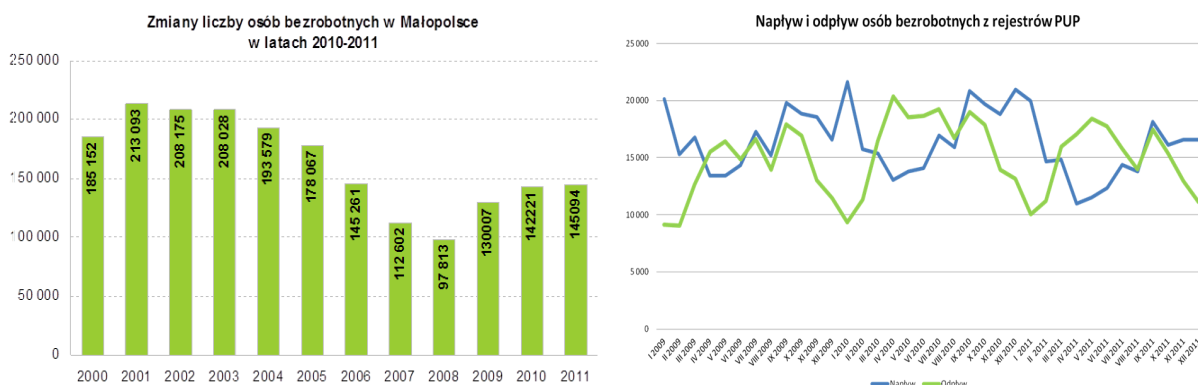
Spis treści

1. Bezrobocie	4
2. Usługi pośrednictwa pracy	6
3. Poradnictwo zawodowe, informacja zawodowa oraz pomoc w aktywnym poszukiwaniu pracy	13
4. Programy na rzecz promocji zatrudnienia, łagodzenia skutków bezrobocia i aktywizacji zawodowej realizowane przez powiatowe urzędy pracy	24
5. Koordynacja systemu zabezpieczenia społecznego	34
Wnioski	35
Słowniczek	36
Załączniki	38

1. Bezrobocie

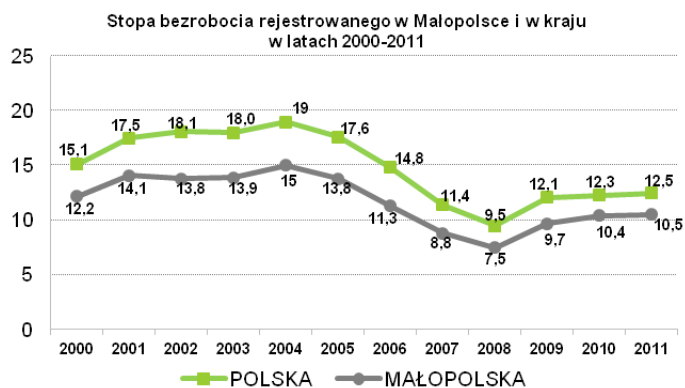
W powiatowych urzędach pracy (PUP) w Małopolsce na koniec 2011 roku zarejestrowanych było 145 094 osób bezrobotnych. Liczba osób w rejestrach wzrosła zaledwie o 2% w stosunku do roku poprzedniego. W porównaniu do sytuacji sprzed dwóch lat, był to wzrost bardzo niewielki (w 2009 roku liczba osób bezrobotnych w województwie wzrosła o 32,9%).

Rok 2011 pod względem napływu bezrobotnych do rejestrów PUP przyniósł więc znaczące spowolnienie trendu wzrostowego. Było to związane z korzystnym bilansem pomiędzy napływem i odpływem osób bezrobotnych z rejestrów. W 2011 różnica między napływem i odpływem zmniejszyła się do niespełna 3 tys. osób (dla porównania w 2009 roku było to ponad 35 tys. osób). Napływ do rejestrów był niższy niż w latach 2009 i 2010 a z kolei odpływ z był wyższy niż w roku 2009, ale niższy niż w 2010 ze względu na ograniczenie środków Funduszu Pracy.

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych Wojewódzkiego Urzędu Pracy w Krakowie

Stopa bezrobocia rejestrowanego

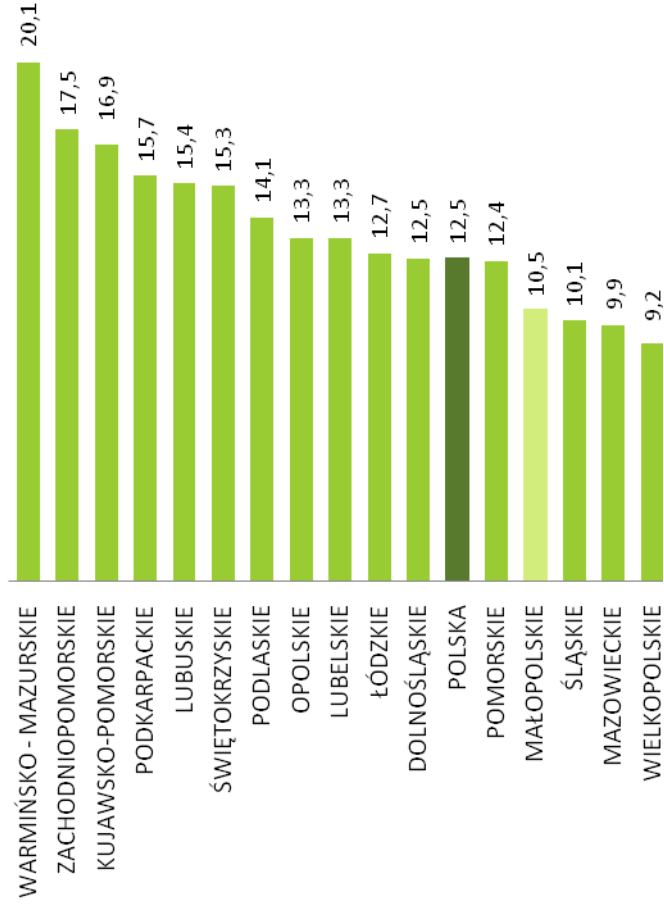
Źródło: opracowanie własne na podstawie danych Głównego Urzędu Statystycznego i Urzędu Statystycznego w Krakowie

Stopa bezrobocia rejestrowanego w Małopolsce od wielu lat utrzymuje się na poziomie niższym niż stopa bezrobocia w Polsce – od 2007 r. różnica oscyluje wokół dwóch punktów procentowych. Zmiany w wartościach wskaźnika przebiegały podobnie w kraju oraz w regionie. Rok 2011 przyniósł ustabilizowanie wartości stopy bezrobocia na poziomie podobnym jak rok wcześniej, tj. 10,5% w Małopolsce oraz 12,5% w skali kraju.

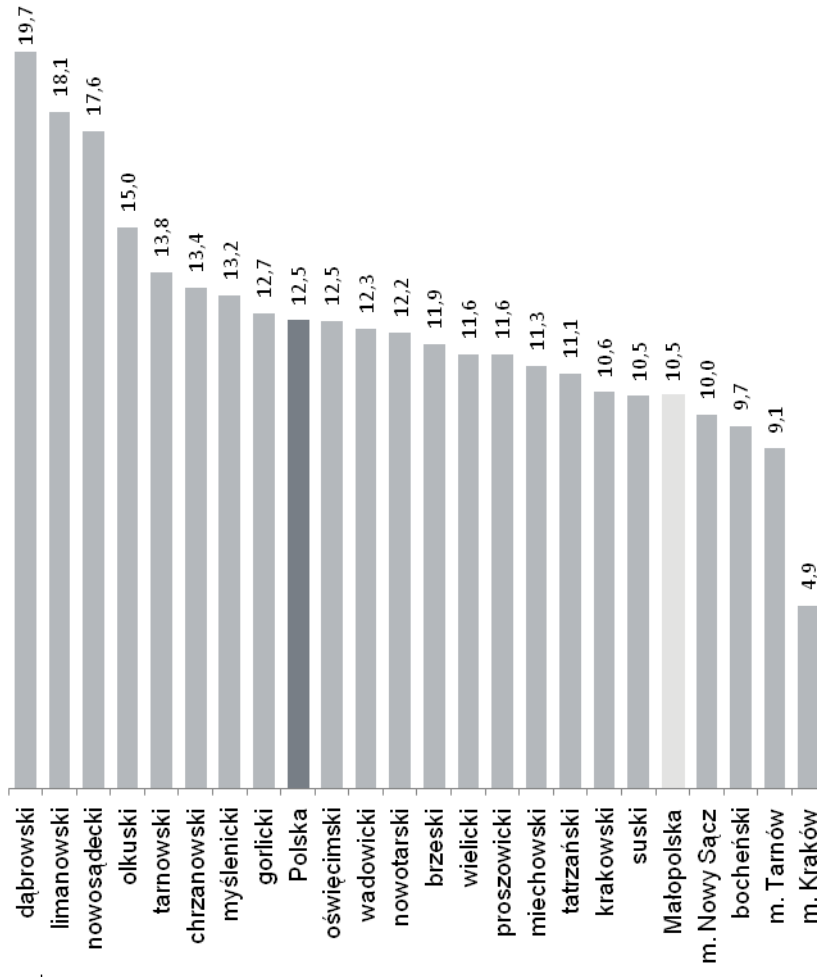
W 2011 roku Małopolska, tak samo jak rok wcześniej, sytuowała się na czwartym miejscu w rankingu województw pod względem stopy bezrobocia. Pierwsze trzy województwa w rankingu również pozostały te same, a więc: wielkopolskie (9,2%), mazowieckie (9,9%) oraz śląskie (10,1%). Niezmiennie najgorszą sytuację zaobserwowano w województwach warmińsko-mazurskim (20,1%) i zachodniopomorskim (17,5%), a także w kujawsko-pomorskim (16,9%) - *por. tabela na następnej stronie*. Bezrobocie w Małopolsce jest zróżnicowane terytorialnie. Od lat najniższy jego poziom utrzymuje się w Krakowie (4,9% w 2011 roku). Podobnie jak rok wcześniej powiatami o bardzo dobrym wyniku na koniec 2011 roku były Tarnów, powiat bocheński i Nowy Sącz. Powiatem o najmniej korzystnej wartości stopy bezrobocia okazał się powiat dąbrowski (19,7%). Bardzo niekorzystna sytuacja wystąpiła również w powiecie limanowskim (18,1%) i nowosądeckim (17,6%) - *por. tabela na następnej stronie*. Różnica stopy bezrobocia pomiędzy Krakowem a powiatem o najwyższej jej wartości – tj. dąbrowskim – w 2011 roku wyniosła 14,8 p.p. Podobną dysproporcję zaobserwowano rok wcześniej.

Stopa bezrobocia rejestrowanego w Małopolsce na tle innych regionów oraz zróżnicowanie wewnętrzne województwa

Stopa bezrobocia rejestrowanego w województwach na koniec 2011 roku

Stopa bezrobocia rejestrowanego w Małopolsce na koniec 2011 roku

2. Usługi pośrednictwa pracy

Pod pojęciem usług pośrednictwa pracy należy rozumieć udzielanie pomocy osobom pozostającym bez pracy i poszukującym pracy w uzyskaniu odpowiedniego zatrudnienia oraz pracodawcom w znalezieniu pracowników o odpowiednich kwalifikacjach. Usługi pośrednictwa pracy świadczą powiatowe urzędy pracy dla osób zarejestrowanych jako bezrobotne lub poszukujące pracy jak również usługi takie mogą świadczyć agencje zatrudnienia dla swoich klientów.

2.1 Realizacja usług pośrednictwa pracy przez powiatowe urzędy pracy

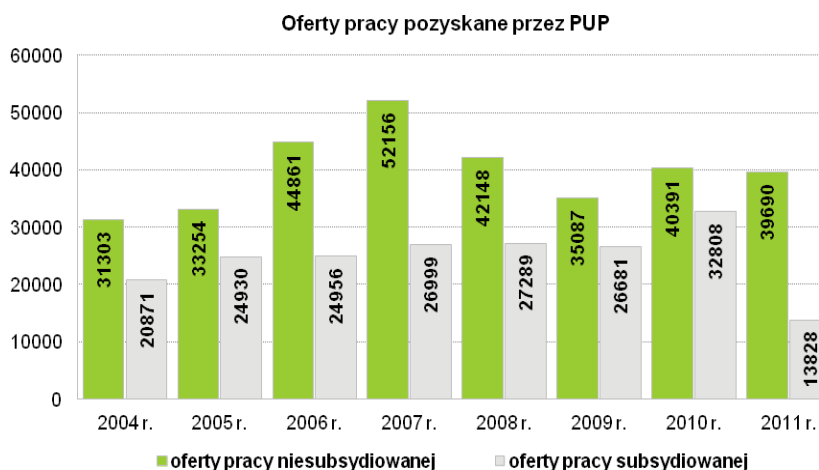
W 2011 roku w ewidencji powiatowych urzędów pracy odnotowanych zostało 91 628 podjęć pracy, o 12% (12 509) mniej niż w 2010 roku. Zmniejszenie w tej kategorii spowodowane zostało spadkiem podjęć pracy dokonywanych za pośrednictwem powiatowych urzędów pracy. W stosunku do danych z 2010 r. ich liczba zmalała o 44,2%. Oznacza to, że w 2011 r. grupa osób, które podjęły pracę dzięki pomocy pośrednika z urzędu pracy była o 21 003 osób mniejsza niż rok wcześniej, przy czym zmniejszyły się jedynie podjęcia pracy na stanowiskach subsydiowanych o 55,1% (21 392), natomiast liczba podjęć pracy niesubsydiowanej dzięki pośrednictwu powiatowych urzędów pracy w niewielkim stopniu ale jednak wzrosła o 4,5% (389). Jednocześnie w tym samym czasie odnotowano znaczny wzrost o 15% (8 494) podjęć pracy dokonywanych przez bezrobotnych samodzielnie.

Porównanie wykonania w zakresie usług pośrednictwa pracy w latach 2004 - 2011

Wyszczególnienie	2004 r.	2005 r.	2006 r.	2007 r.	2008 r.	2009 r.	2010 r.	2011 r.	2011/ 2010
POŚREDNICTWO PRACY									
Podjęcia pracy - ogółem, w tym	94 548	98 146	102 158	92 864	83 496	86 038	104 137	91 628	88,0
przez bezrobotnych	93 813	97 597	101 430	92 036	82 770	85 496	103 627	91 168	88,0
przez poszukujących pracy	735	549	728	828	726	542	510	460	90,2
Podjęcia pracy za pośrednictwem PUP, w tym	33 965	38 486	39 706	41 469	39 973	39 236	47 497	26 494	55,8
przez bezrobotnych	33 230	37 937	38 978	40 641	39 247	38 694	46 987	26 034	55,4
przez poszukujących pracy	735	549	728	828	726	542	510	460	90,2
Podjęcia pracy niesubsydiowanej za pośrednictwem PUP	13 667	13 410	14 103	13 593	10 697	8 951	8 700	9 089	104,5
przez bezrobotnych	13 331	13 074	13 697	13 081	10 299	8 661	8 370	8 828	105,5
przez poszukujących pracy	336	336	406	512	398	290	330	261	79,1
Pozyskanie ofert pracy	52 174	58 184	69 817	79 155	69 436	61 768	73 199	53 518	73,1
Pozyskanie ofert pracy niesubsydiowanej	31 303	33 254	44 861	52 156	42 147	35 087	40 391	39 690	98,3
Wizyty u pracodawców	9 612	11 296	9 600	7 478	7 309	8 269	11 121	8 477	76,2
Oferty pracy niesubsydiowanej pozyskane w wyniku wizyt	4 670	4 529	4 733	4 110	3 622	2 915	3 597	5 219	145,1

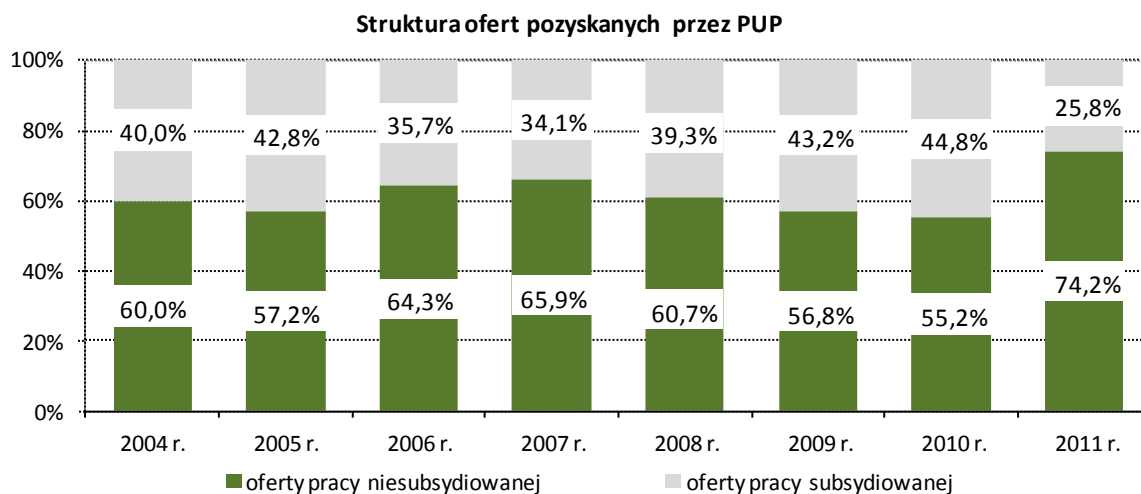
Źródło: opracowanie własne na podstawie danych powiatowych urzędów pracy

Również liczba ofert pracy pozyskanych w 2011 r. przez powiatowe urzędy pracy była niższa niż w 2010 r. Skala spadku wyniosła 26,9% (19 681 oferty), przy czym pula ofert niesubsydiowanych zmniejszyła się jedynie nieznacznie - o 1,7% (701 ofert) w znaczącym stopniu zmalała natomiast liczba subsydiowanych miejsc pracy – o 57,9% (18 980 ofert). Było to skutkiem ograniczenia w 2011 r. poziomu środków Funduszu Pracy przeznaczonych na aktywizację zawodową bezrobotnych i przełożyło się na mniejszą liczbę osób objętych poszczególnymi formami wsparcia i w efekcie na mniejszą liczbę podjęć pracy.

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych powiatowych urzędów pracy

W strukturze ofert trafiających do powiatowych urzędów pracy większość stanowią oferty pracy niesubsydiowanej – 74,2%. W latach 2008-2009 przewaga ta malała na korzyść udziału ofert pracy subsydiowanej. Związane to było z jednej strony ze stałym wzrostem limitu środków przeznaczonych na działania aktywizacyjne w tym okresie, a z drugiej z pogorszeniem sytuacji na rynku pracy. W 2011 r. udział ofert subsydiowanych wyraźnie zmalał, przewaga ofert niesubsydiowanych w ogólnej puli ofert uległa więc wzmocnieniu. Spowodowane to było, jak już powyżej zostało wspomniane, ograniczeniem możliwości finansowania przez powiatowe urzędy pracy różnych form wsparcia w powrocie na rynek pracy osób bezrobotnych. W poprzednich latach w przeważającej części urzędów w strukturze pozyskanych ofert dominowały subsydiowane miejsca pracy. W 2011 r. sytuacja uległa odwróceniu. Liczba urzędów w których przewagę miały oferty pracy niesubsydiowanej zwiększyła się dwukrotnie (2010 r. – 9 PUP, 2011 r. – 18 PUP). Największy odsetek ofert niesubsydiowanych odnotowano w GUP Kraków – 92,2%, w SUP w Nowym Sączu 86,3%, PUP Wieliczka – 82,3% oraz w UPP Kraków 81,9%.

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych powiatowych urzędów pracy

W stosunku do poprzednich lat w ogólnej puli ofert zwiększył się odsetek ofert pozyskanych w trakcie bezpośrednich wizyt pośredników pracy u pracodawców (2011 r. 12,4%, 2010 r. 8,5%, 2009 r. 8,7%). W 2011 r. zrealizowano 8 477 wizyt, o 7,7% (609 wizyt) więcej niż w 2010 r. Liczba ofert pozyskanych w trakcie wizyt także była w 2011 wyższa – o 6,6% (412 ofert) niż rok wcześniej. W 2011 r. w trakcie wizyt pozyskanych zostało 6 248 ofert. Efektywność wizyt pozostała na podobnym poziomie 78,6% (79,4% w 2010 r.). Zdecydowanie natomiast wzrósł w puli pozyskanych tą drogą ofert udział ofert niesubsydiowanych. W 2011 r. oferty te stanowiły 78,4%, podczas gdy w 2010 r. - 57,6%, a w 2009 r. - 54,3%. W 2011 r. formę tą stosowały wszystkie powiatowe urzędy pracy.

Spadek liczby ofert w dyspozycji powiatowych urzędów pracy skutkowało wzrostem wskaźnika liczba ofert na 1 bezrobotnego. W 2011 r. na 1 ofertę przypadało w Małopolsce średnio 6 osób.

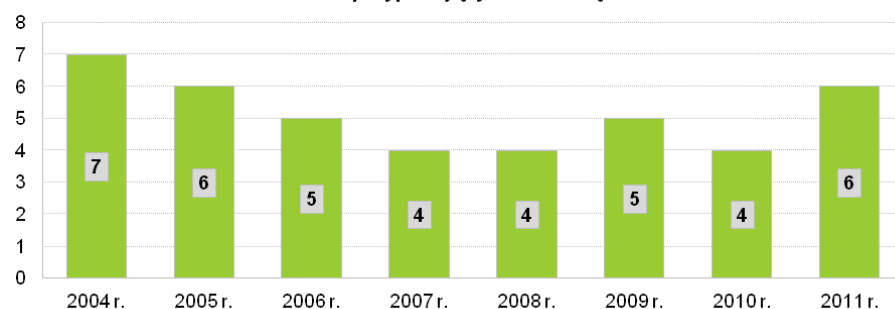
W poszczególnych powiatowych urzędach pracy sytuacja była zróżnicowana.

W 2011 r. najkorzystniejszą wartość wskaźnik ten osiągnął w GUP Kraków, gdzie na 1 ofertę przypadało 3 bezrobotnych, najmniej korzystne wskazania odnotowano w PUP Zakopane, gdzie średnio 1 ofercie odpowiadało 23 bezrobotnym, i PUP Nowy Targ, w którym 1 oferta odpowiadała 12 bezrobotnym, a także w PUP Olkusz, w którym na 1 zgłoszone miejsce pracy przypadało 10 bezrobotnych.

Wskaźnik wykorzystania ofert wyniósł w 2011 r. 45,8%. W stosunku do poziomu z 2010 r., a także do wcześniejszych lat widoczny jest spadek poziomu tego wskaźnika (2010 r. – 57,8%, 2009 r. – 57,1%, 2008 r. - 51,4%, 2007 - 48,2%, w 2006 r. - 51,8%). Jako przyczynę tej zmiany można wskazać zmniejszenie w ogólnej puli udziału ofert dotyczących subsydiowanych miejsc pracy, które z zasady są wykorzystywane w 100%. W poszczególnych urzędach pracy sytuacja pod tym względem była zróżnicowana. Na nieco wyższym niż w 2010 r. poziomie kształtował się natomiast w 2011 r. wskaźnik wykorzystania ofert niesubsydiowanych, który wyniósł 21,9% (2010 r. - 20,2%, 2009 r. - 24,4%, 2008 r. – 23,3%, 2007 – 24,5%, w 2006 r. – 31,4%).

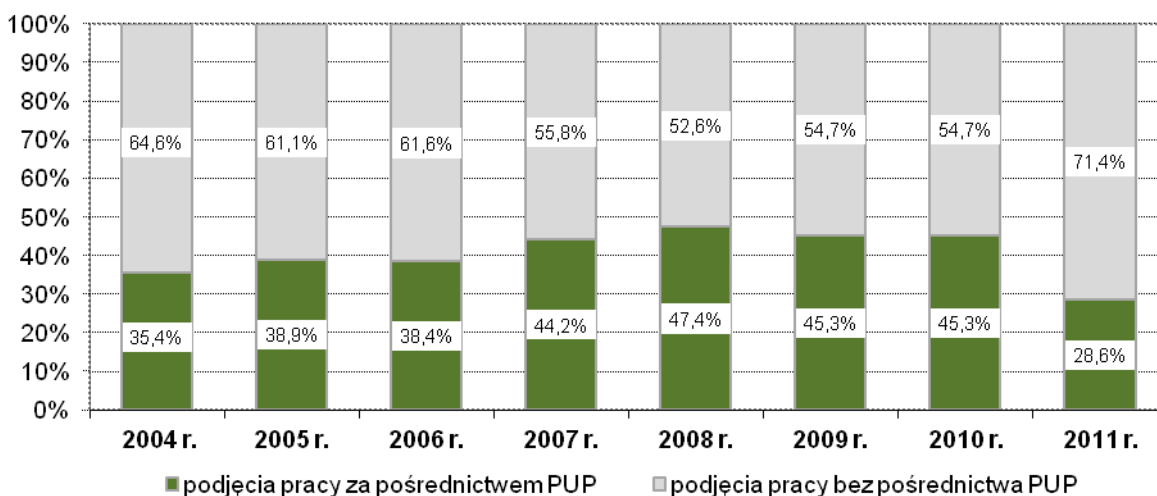
W strukturze podjęć pracy przez bezrobotnych odnotowanych przez powiatowe urzędy pracy od 2004 r. przeważają samodzielne podjęcia pracy. Najwyższy udział podjęć pracy za pośrednictwem PUP odnotowano w okresie 2008 – 2010, czyli w okresie największej dostępności środków przeznaczonych na aktywizację zawodową bezrobotnych. W 2011 r. odsetek podjęć pracy dokonywanych dzięki pomocy pośrednictwa urzędów pracy uległ znaczącemu zmniejszeniu do poziomu 28,6%. Jest to związane z dużym spadkiem w tym roku poziomu środków przeznaczonych na działania aktywizacyjne, a co za tym idzie zmniejszenie puli subsydiowanych miejsc pracy jakie powiatowe urzędy pracy mogły zaoferować bezrobotnym. Tendencja taka została odnotowana we wszystkich powiatowych urzędach pracy.

Zmiany w poziomie wskaźnika określającego liczbę bezrobotnych przypadających na ofertę

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych powiatowych urzędów pracy

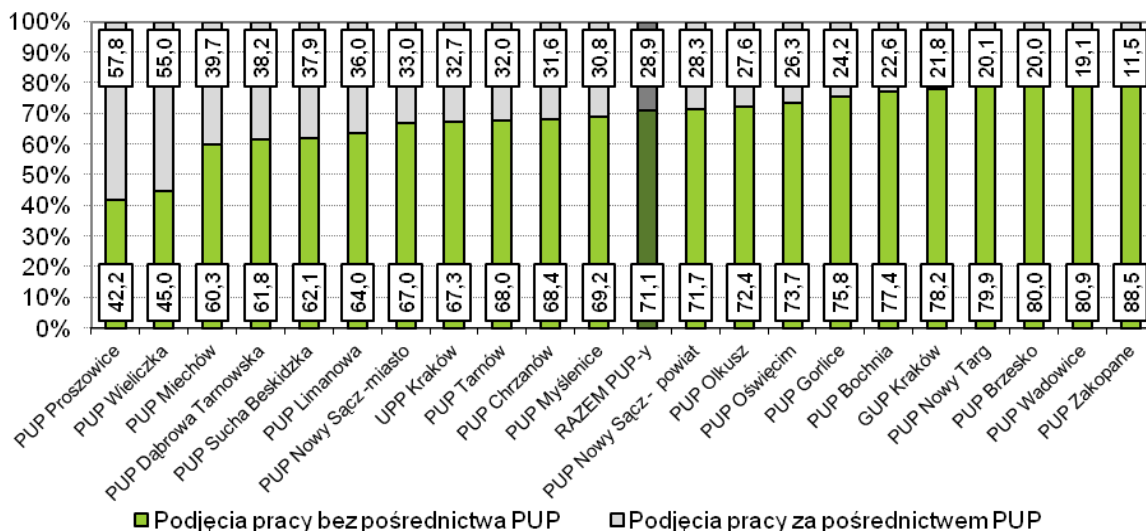
Struktura podjęć pracy osób bezrobotnych

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych powiatowych urzędów pracy

Struktura podjęć pracy w poszczególnych powiatowych urządach pracy w 2011 r.

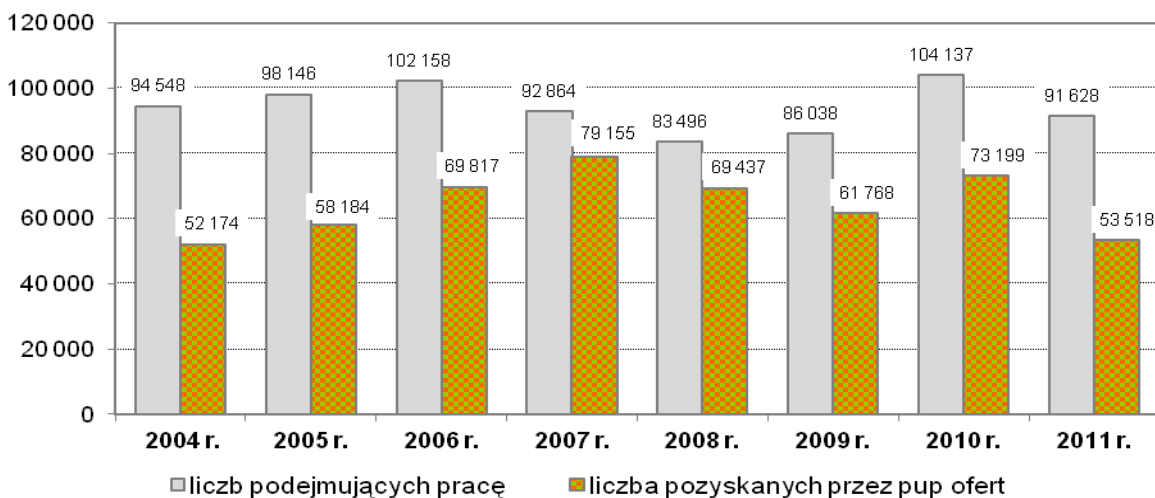
O ile w 2010 r. i w kilku poprzednich latach w około 9 powiatowych urządach pracy przeważały podjęcia pracy za pośrednictwem urzędu to w 2011 r. taką przewagę można było odnotować już tylko w 2 powiatowych urządach pracy. W pozostałych dominowały samodzielne podjęcia pracy.

Od 2007 r. w skali całego województwa stopniowo zwiększał się udział podjęć pracy na stanowiskach subsydiowanych, co odzwierciedlało rosnące możliwości finansowe urzędów pracy w zakresie aktywizacji zawodowej bezrobotnych. W 2011 r. udział ten spadł do poziomu 65,7% i jednocześnie w tym czasie prawie dwukrotnie zwiększył się udział podjęć niesubsydiowanych.

Z usług pośrednictwa pracy świadczonych w powiatowych urządach pracy mogą również korzystać osoby poszukujące pracy, nie posiadające statusu osoby bezrobotnej. W 2011 r. dzięki pośrednictwu powiatowych urzędów pracy pracę podjęło 460 osób z tej grupy, nieco mniej niż w 2010 r. (o 50 osób, 9,8%). W odniesieniu do poszukujących pracy podejmujących zatrudnienie dzięki ofercie pozyskanej w PUP od kilku lat kontynuuje się tendencja spadkowa.

W 2011 r. odnotowano spadek zarówno liczby podjęć pracy, jak i liczby ofert zgłoszonych do powiatowych urzędów pracy. Należy jednak podkreślić, że nie jest to oznaką pogorszenia się sytuacji na rynku pracy, ale efektem znacznego obniżenia środków Funduszu Pracy przeznaczonych na aktywizację zawodową bezrobotnych. Ograniczenie środków spowodowało zmniejszenie liczby subsydiowanych miejsc pracy organizowanych przez powiatowe urzędy pracy, a to z kolei przełożyło się na spadek liczby podjęć pracy na takich dofinansowywanych stanowiskach pracy.

Podjęcia pracy a oferty wg ewidencji powiatowych urzędów pracy

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych powiatowych urzędów pracy

Na koniec 2011 r. w powiatowych urzędach pracy w Małopolsce zatrudnionych było 256 pośredników pracy, o 18 osób więcej niż w 2010 r. Po znaczącym wzroście, jaki w 2008 r. miał miejsce w zakresie liczebności tej grupy i związany był z koniecznością dostosowania się przez PUP do wymagań Rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej w sprawie szczegółowych warunków prowadzenia przez publiczne służby zatrudnienia usług rynku pracy określającego m.in. sposób ustalania minimalnej liczby pośredników zatrudnionych w urzędach pracy, zatrudnienie w tej grupie ustabilizowało się.

Struktura pośredników zatrudnionych w powiatowych urzędach pracy w latach 2006 – 2011

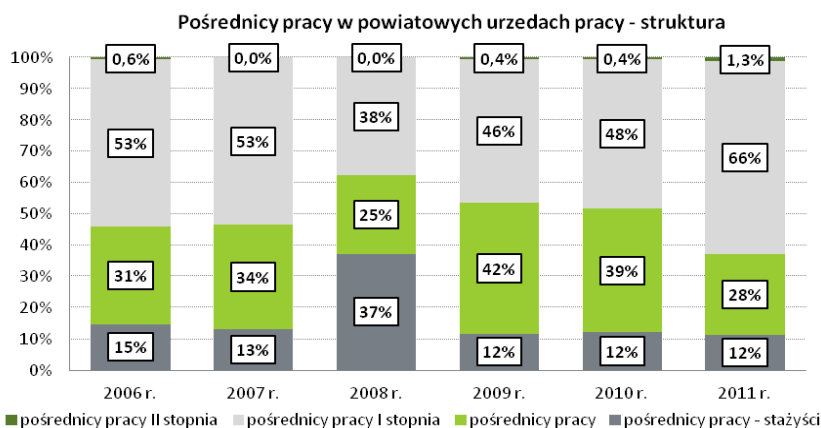
wyszczególnienie	pośrednicy pracy		pośrednicy pracy - stażyści		pośrednicy pracy		pośrednicy pracy I stopnia		pośrednicy pracy II stopnia	
	o	k	o	k	o	k	o	k	o	k
2006 r.	163	137	24	21	51	44	87	71	1	1
2007 r.	191	164	25	23	64	56	102	85	0	0
2008 r.	239	212	89	80	60	57	90	75	0	0
2009 r.	241	211	28	26	101	91	111	93	1	1
2010 r.	238	210	29	28	94	86	114	95	1	1
2011 r.	256	228	29	26	66	63	158	137	3	2

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych powiatowych urzędów pracy

W grupie pośredników pracy zatrudnionych w powiatowych urzędach pracy zdecydowanie przeważają kobiety. Na koniec 2011 r. stanowiły one 89,1% tej grupy.

W 2008 r. w powiatowych urzędach pracy zatrudniono dużą grupę pośredników stażystów. Były to osoby o najniższym poziomie kwalifikacji w tym zawodzie. W kolejnych latach w strukturze pośredników pracy zatrudnionych w PUP widoczne są pozytywne zmiany świadczące o wzroście kwalifikacji tej grupy zawodowej.

W porównaniu z końcem 2010 r. sytuacja w zakresie liczby zatrudnionych pośredników pracy była zróżnicowana: w 8 urzędach pracy odnotowano wzrost, w 3 urzędach pracy wystąpił spadek, a w 10 – stabilizacja zatrudnienia.

Liczba pośredników pracy w PUP w Małopolsce w latach 2006-2011

wyszczególnienie	liczba pośredników pracy					
	2006 r.	2007 r.	2008 r.	2009 r.	2010 r.	2011 r.
PUP Bochnia	3	2	7	7	7	7
PUP Brzesko	5	6	5	5	7	7
PUP Chrzanów	6	6	11	8	10	10
PUP Dąbrowa	3	3	6	7	6	7
PUP Gorlice	7	10	11	11	11	16
GUP Kraków	32	35	31	39	36	40
UPP Kraków	14	21	21	19	12	18
PUP Limanowa	11	9	8	9	8	9
PUP Miechów	3	3	5	5	5	5
PUP Myślenice	13	13	13	14	13	13
SUP w Nowym Sączu	4	6	7	8	9	8
PUP dla Powiatu Nowosądeckiego	7	6	15	17	20	18
PUP Nowy Targ	8	10	9	6	9	9
PUP Olkusz	5	4	11	11	11	11
PUP Oświęcim	8	8	21	16	16	16
PUP Proszowice	4	4	4	2	4	5
PUP Sucha Beskidzka	2	4	5	5	6	5
PUP Tarnów	11	20	29	30	29	31
PUP Wadowice	7	7	9	9	9	11
PUP Wieliczka	2	6	6	8	7	7
PUP Zakopane	8	8	5	5	3	3
SUMA PUP	163	191	239	241	238	256

2.2 Usługi EURES

EURES (**EUR**opean **E**mployment **S**ervices) jest siecią współpracy publicznych służb zatrudnienia i ich partnerów na rynku pracy, wspierającą mobilność w dziedzinie zatrudnienia na poziomie międzynarodowym, w krajach Europejskiego Obszaru Gospodarczego (kraje Unii Europejskiej oraz Norwegia, Islandia, Liechtenstein), a także w Szwajcarii.

W roku 2011 w województwie małopolskim w ramach usług EURES świadczonych przez pracowników Wojewódzkiego Urzędu Pracy i jego zespołów zamiejscowych w Nowym Sączu i Tarnowie oraz pośredników pracy realizujących zadania EURES w powiatowych urzędach pracy, wsparcie uzyskało 56 558 osób poszukujących pracy w krajach UE / EOG (o 40% więcej niż w 2010 r.). Osoby te były zainteresowane przede wszystkim zagadnieniami dotyczącymi możliwości podjęcia zatrudnienia na europejskich rynkach pracy, warunkami życia i pracy, możliwości podjęcia edukacji oraz staży zawodowych na nowo otwartych rynkach pracy – przede wszystkim w Niemczech.

Pracownicy EURES upowszechnili informacje dotyczące 201 ofert pracy z liczbą 1 682 wolnych miejsc pracy oferowanych przez zagranicznych pracodawców z takich krajów jak: Republika Federalna Niemiec, Francja, Wielka Brytania, Holandia, Włochy, Austria, Norwegia, Republika Czeska, Belgia, Finlandia, Hiszpania, Łotwa.

Ponadto w 48 zajęciach informacyjno-warsztatowych uczestniczyły 762 osoby. Tematyka zajęć obejmowała: „Mobilność na europejskim rynku pracy”, „Kompetentni poprzez mobilność - rozwijamy się przez całe życie”, „Bądź Mobilny z EURES w planowaniu własnej kariery”, „Otwarcie nowych rynków pracy w Niemczech i Austrii oraz przepisy UE w zakresie koordynacji zabezpieczenia społecznego”, „Warunki życia i pracy oraz prowadzenie działalności gospodarczej na Słowacji”, „Zanim wyjedziesz do pracy za granicę”, „Przygraniczny rynek pracy i zakładanie działalności gospodarczej na Słowacji”, „Warunki życia i pracy na Słowacji”, „Nowe rynki pracy dla Polaków w UE/EOG od 2011 r.”.

W ramach współpracy na transgranicznym rynku pracy odbyło się seminarium pt. „Mobilność na transgranicznym rynku pracy” z udziałem 66 przedstawicieli instytucji z obszaru rynku pracy, edukacji i szkoleń, lokalnych samorządów oraz związków pracodawców oraz „Targi Edukacji i Pracy” (we współpracy z CEIP OHP w Nowym Sączu), w których wzięło udział 20 wystawców. Oprócz tego pracownicy tego zespołu wzięli udział w targach pracy „EURES Młodym” w Starej Lubowni w Republice Słowackiej, podczas których udzielali informacji m.in. na temat warunków życia i pracy w regionie przygranicznym Polski.

Ponadto, pracownicy EURES uczestniczyli w wydarzeniach takich jak: Targi Pracy, Targi Mobilności, itp., organizowanych przez instytucje partnerskie, podczas których udzielili informacji w zakresie mobilności na europejskim rynku pracy około 1,6 tys. osób zainteresowanym podjęciem pracy, edukacji, staży zawodowych za granicą. W ramach współpracy z Europe Direct pracownicy EURES uczestniczyli w wydarzeniu pn. „Dzień Europy”, który był organizowany przez Małopolski Punkt Informacji Europejskiej Europe Direct w ramach Święta Unii Europejskiej, promującej UE oraz polską prezydencję w Unii Europejskiej. Również na zaproszenie Komisji Europejskiej oraz Ministerstwa Pracy i Polityki Społecznej pracownicy realizujący zadania EURES w Wojewódzkim Urzędzie Pracy w Krakowie uczestniczyli w Targach Jednolitego Rynku pn. „Twoja Europa”, które odbyły się w ramach Forum Jednolitego Rynku. Stoisko EURES odwiedziło około 3 tys. osób, z około 500 osobami zostały przeprowadzone rozmowy, podczas których otrzymały one porady i szczegółowe informacje odnośnie konkretnych zapytań dotyczących możliwości zatrudnieniowych i sposobów poszukiwania pracy w kraju i na europejskim rynku pracy.

2.3 Działalność agencji zatrudnienia

Agencje zatrudnienia są niepublicznymi podmiotami świadczącymi usługi w zakresie pośrednictwa pracy, pośrednictwa do pracy za granicą, poradnictwa zawodowego, doradztwa personalnego i pracy tymczasowej. Aby agencja zatrudnienia działała legalnie, musi posiadać certyfikat o dokonaniu wpisu do rejestru agencji zatrudnienia prowadzonego przez wojewódzki urząd pracy.

W roku 2011 na terenie województwa małopolskiego były zarejestrowane 242 agencje zatrudnienia (wzrost o 36 w stosunku do 2010 r.), w tym:

- 129 podmiotów pośrednictwa pracy na terenie RP;
- 70 podmiotów pośredniczących w kierowaniu do pracy za granicą u pracodawców zagranicznych;
- 77 podmiotów działających w ramach pracy tymczasowej;
- 77 podmiotów działających w zakresie doradztwa personalnego;
- 45 podmiotów działających w zakresie poradnictwa zawodowego*.

*liczba agencja nie sumuje się gdyż jeden podmiot może świadczyć różne usługi.

W 2011 r. w agencjach zatrudnienia zarejestrowanych było ponad 186 tys. osób w tym około 53% stanowiły kobiety. W stosunku do poprzedniego roku liczba osób wzrosła o 38 tys. Wzrosła także liczba podjęć pracy za pośrednictwem agencji – w 2010 r. było to prawie 66,5 tys. osób, czyli 45% klientów agencji zatrudnienia, a w 2011 r. już prawie 89 tys. - 48% z wszystkich klientów. Należy jednak zauważyć, że odsetek ten jest dużo niższy niż w 2009 r. kiedy wynosił prawie 74%.

Większość z tych osób była kierowana do pracy tymczasowej w Polsce (45,6 tys. osób), w następnej kolejności do pracy stałej w Polsce (35 tys. osób). Natomiast do pracy za granicą, zarówno do tymczasowej jak i stałej, skierowano podobną ilość osób odpowiednio: 3 745 i 3 777 osób.

Klienci agencji zatrudnienia w województwie małopolskim w latach 2009-2011

Lp.	Wyszczególnienie	2009 r.	2010 r.	2011 r.
1.	liczba osób zarejestrowanych przez agencje	130 516	148 075	186 473
2.	liczba osób, która podjęła pracę za pośrednictwem agencji w tym:	96 139	66 519	88 931
	pośrednictwo w Polsce	46 645	24 421	35 724
	pośrednictwo za granicą	1 658	3 423	3 777
	w ramach pracy tymczasowej (Polska i zagranica)	47 849	38 675	49 430

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych Wojewódzkiego Urzędu Pracy w Krakowie

W większości klienci agencji zatrudnienia decydowali się na wyjazd do pracy za granicę do krajów europejskich (Niemcy – 4,2 tys. Francja – 1,4 tys.). Natomiast w odniesieniu do krajów pozaeuropejskich najwięcej osób wyjechało do pracy w Afganistanie – 700. Szczegółowe dane o liczbie osób skierowanych przez agencje zatrudnienia w rozbiciu na poszczególne kraje zawiera załącznik nr 1.

Najczęściej za pośrednictwem agencji zatrudnienia podejmowano pracę w takich zawodach jak:

- na terenie Polski: kasjer i sprzedawca biletów, magazynier, sprzedawca sklepowy (ekspedient), robotnik przy pracach prostych w przemyśle;
- za granicą: pakowacz, robotnik pomocniczy w ogrodnictwie i sadownictwie, pomoc domowa, kierowca samochodów ciężarowych.

3. Poradnictwo zawodowe, informacja zawodowa oraz pomoc w aktywnym poszukiwaniu pracy

Usługi doradztwa zawodowego, informacji zawodowej oraz pomocy w aktywnym poszukiwaniu pracy stanowią wraz z pośrednictwem pracy podstawowe wsparcie z jakiego mogą skorzystać osoby pozostające bez pracy i poszukujące pracy. Usługi takie świadczą głównie publiczne służby zatrudnienia: 21 powiatowych urzędów pracy oraz 3 Centra Informacji i Planowania Kariery Zawodowej Wojewódzkiego Urzędu Pracy w: Krakowie, Tarnowie i Nowym Sączu.

W województwie małopolskim funkcjonują również inne instytucje wspierające mieszkańców w tych obszarach, są to m.in. poradnie psychologiczno- pedagogiczne, Ochotnicze Hufce Pracy, Akademickie Biura Karier, agencje zatrudnienia czy instytucje szkoleniowe.

Poradnictwo zawodowe polega na udzielaniu pomocy w planowaniu i organizowaniu życia zawodowego. Klientami są osoby należące do różnych grup społecznych m.in.: bezrobotni, poszukujący pracy, niepracujący niezarejestrowani, pracujący, studenci, pełnoletni uczniowie oraz niepełnosprawni. Potrzeby tych osób dotyczą różnych obszarów; jako główne można jednak wymienić pomoc w: określeniu swoich predyspozycji i zainteresowań zawodowych, opracowaniu planu działania powrotu na rynek pracy, poznaniu metod i technik poszukiwania pracy, znalezieniu zatrudnienia, szkoleń i kursów, w zakładaniu firmy itp.

Łącznie z usługi indywidualnego poradnictwa zawodowego skorzystało ponad 20 tys. osób natomiast z usługi grupowego poradnictwa zawodowego prawie 6 tys. osób. W ramach usług indywidualnej i grupowej informacji zawodowej skorzystało odpowiednio prawie 41 tys. oraz 16,6 tys. osób. W zajęciach aktywizacyjnych udział wzięło 10 tys. osób.

Zdecydowana większość osób korzystających z ww. form pomocy to osoby zarejestrowane jako bezrobotne w powiatowych urzędach pracy. Nieco inną grupę stanowili klienci Centrów Informacji i Planowania Kariery Zawodowej. Na podstawie statystyk prowadzonych w Centrach można stwierdzić, że najczęściej są to osoby niepracujące i niezarejestrowane, które posiadają wykształcenie wyższe lub policealne i są mieszkankami dużych miast.

W poniższej tabeli zaprezentowano sumaryczne zestawienie usług indywidualnego poradnictwa zawodowego, informacji zawodowej oraz zajęć aktywizacyjnych zrealizowanych przez publiczne służby zatrudnienia w Małopolsce w 2011 r.

Usługi indywidualnego i grupowego poradnictwa zawodowego, indywidualnej i grupowej informacji zawodowej oraz zajęć aktywizacyjnych w całym województwie w roku 2011

Wyszczególnienie		Poradnictwo zawodowe		Informacja zawodowa		Zajęcia aktywizacyjne
		liczba klientów indywidualnego poradnictwa	liczba klientów grupowego poradnictwa	liczba wizyt indywidualnych klientów	liczba klientów grupowych spotkań	liczba klientów
Ogółem		20 074	5 968	40 739	16 634	10 095
w tym:	CIZ	1 895	699	22 615	2 027	927
	PUP	18 179	5 269	18 124	14 607	9 168
z ogółem:	kobiety	11625	3607	20871	9396	X
	bezrobotni	18 192	5 429	X	14 497	9 277
	w tym kobiety	10 538	3 258	X	8 076	5 903

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych Wojewódzkiego Urzędu Pracy w Krakowie

3.1 Charakterystyka usług indywidualnej informacji zawodowej

W 2011 roku z indywidualnej informacji zawodowej skorzystało ponad 40,7 tys. osób. Podobnie jak w ubiegłym roku ponad połowę stanowiły kobiety: prawie 21 tys. Zgodnie z obowiązującymi standardami usług rynku pracy klienci uzyskiwali informacje zawodowe z kilkunastu obszarów dotyczących m.in.: sytuacji na rynku pracy, informacji o zawodach i kształceniu, poszukiwania zatrudnienia oraz planowanie rozwoju edukacyjno – zawodowego. Osoby poszukujące informacji miały możliwość samodzielnego korzystania z dostępnych zasobów informacyjnych jak również mogły uzyskać pomocy doradcy zawodowego, przy czym informacje udostępniane były zarówno w formie drukowanej (np. ulotki, broszury wykazy, poradniki), elektronicznej (programy komputerowe, prezentacje multimedialne, strony internetowe przydatne w aktywnym planowaniu rozwoju zawodowego i poszukiwaniu pracy) oraz audiowizualnej (np. filmy zawodoznawcze).

Porównanie liczby usług indywidualnej informacji zawodowej w latach 2007-2011

Wyszczególnienie	Informacja zawodowa – liczba wizyt osób indywidualnych				
	2007	2008	2009	2010	2011
razem	29 987	38 783	41 223	44 848	40 739
kobiety	15 019	20 986	21 741	22 890	20 871

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych Wojewódzkiego Urzędu Pracy

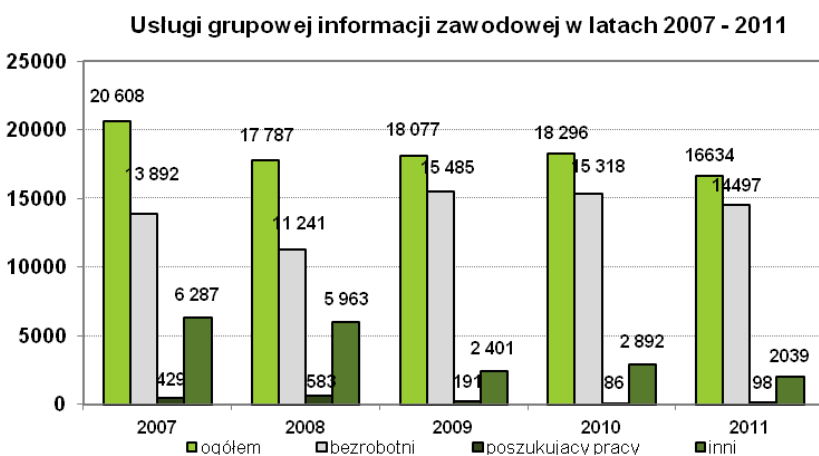
Według danych z ankiety diagnozującej usługi informacji i poradnictwa zawodowego w Małopolsce w 2011 r. do najbardziej poszukiwanych przez klientów informacji należały informacje dotyczące:

- rynku pracy, w tym o pracodawcach i profilach prowadzonej przez nich działalności,
- metod i sposobów poszukiwania pracy w kraju i za granicą, w tym przez sieć EURES,
- warunków podejmowania działalności gospodarczej, w tym przepisów prawnych i procedur,
- wzorów dokumentów aplikacyjnych.

W ostatnich latach utrzymuje się wysoka liczba osób korzystających z indywidualnej informacji zawodowej. Wiąże się to m. innymi z szeroko upowszechnianą informacją zawodową podczas „impres” o charakterze lokalnym i regionalnym, z uruchomieniem portalu „Pociąg do kariery” i silnym wspieraniem usług indywidualnych porad zawodowych informacjami zawodoznawczymi. Klienci korzystający z poradnictwa indywidualnego zdecydowanie częściej niż w latach poprzednich dbali o dotrzymanie terminów umówionych spotkań, a także zgłaszali się z bardziej doprecyzowanymi problemami zawodowymi.

3.2 Charakterystyka usług grupowej informacji zawodowej

W 2011 roku zorganizowano prawie 1,3 tys. grupowych spotkań informacyjnych. W sumie wzięło w nich udział 16,6 tys. osób, z czego 57% stanowiły kobiety. Podobnie jak w ubiegłym roku wśród uczestników dominowały osoby bezrobotne – 14,5 tys. Poszukujących pracy było zaledwie 98 osób, pozostali zaś – 2 tys. osób sklasyfikowani zostali, jako „inni”.

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych Wojewódzkiego Urzędu Pracy

Ponad połowa bezrobotnych (9,4 tys.) zamieszkiwała na wsi, a 782 bezrobotnych posiadało orzeczony stopień niepełnosprawności. Wśród bezrobotnych uczestników grupowych spotkań informacyjnych pojawiło się również kilkunastu bezrobotnych cudzoziemców (13). Liczba zorganizowanych spotkań nieznacznie spadła w stosunku do ubiegłego roku, wydaje się jednak, że nie jest to związane z jakąś ogólną tendencją.

W 2011 roku zorganizowano prawie 1,3 tys. grupowych spotkań informacyjnych. W sumie wzięło w nich udział 16,6 tys. osób, z czego 57% stanowiły kobiety. Podobnie jak w ubiegłym roku wśród uczestników dominowały osoby bezrobotne – 14,5 tys. Poszukujących pracy było zaledwie 98 osób, pozostali zaś – 2 tys. osób sklasyfikowani zostali, jako „inni”. Uwzględniając czas pozostawania bez pracy osób bezrobotnych największą grupę stanowili pozostający w rejestrach powiatowych urzędów pracy do 6 miesięcy – 9,9 tys. osób, kolejna grupa to długotrwale bezrobotni – 2,87 tys. (powyżej 12 miesięcy) pozostali to osoby zarejestrowane do 12 miesięcy – 1,7 tys. osób. Tak duża liczba uczestników, stosunkowo krótko posiadających status osoby bezrobotnej może wynikać, z obowiązku kierowania osób noworejestrujących się na spotkania dotyczące usług oferowanych przez powiatowe urzędy pracy.

Ponad połowa bezrobotnych (9,4 tys.) zamieszkiwała na wsi, a 782 bezrobotnych posiadało orzeczony stopień niepełnosprawności.

Porównanie usługi grupowej informacji zawodowej w latach 2007 – 2011

Wyszczególnienie		Grupowa informacja zawodowa														
		liczba grup					Liczba osób uczestniczących w spotkaniach grupowej informacji									
							razem					kobiety				
		2007	2008	2009	2010	2011	2007	2008	2009	2010	2011	2007	2008	2009	2010	2011
Ogółem		1354	1296	1464	1498	1267	20608	17787	18077	18296	16634	12566	10463	10354	9606	9396
z tego	bezrobotni	x					13892	11241	15485	15318	14497	8577	6846	8893	7916	8076
	poszukujący pracy	x					429	583	191	86	98	211	82	91	25	52
	inni	x					6287	5963	2401	2892	2039	3778	3235	1370	1665	1268
Bezrobotni do 25 roku życia		x					6987	4185	5156	5847	6220	4229	2765	2921	2894	3387
Bezrobotni powyżej 50 roku życia		x					920	1420	2515	2239	1832	410	934	1 251	957	871
Bezrobotni do 6 miesięcy		x					8652	5919	9594	10515	9913	5470	3594	4950	5293	5337
Bezrobotni od 6 do 12 miesięcy		x					2345	1378	2149	2001	1718	1324	943	1257	1015	973
Bezrobotni powyżej 12 miesięcy		x					2900	2944	3742	2802	2866	1783	2309	2686	1608	1766
Zamieszkali na wsi		x					7373	5910	8558	9679	9375	4648	4003	5014	4918	5166
Niepełnosprawni		x					349	673	798	695	782	190	271	440	362	402
Cudzoziemcy		x					1	7	5	10	13	1	6	4	10	6

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych Wojewódzkiego Urzędu Pracy w Krakowie

Wśród spotkań grupowej informacji zawodowej największym zainteresowaniem cieszyły się spotkania dotyczące następujących tematów: usługi powiatowych urzędów pracy, projekty realizowane przez PUP, kursy i szkolenia organizowane przez PUP jak i instytucje szkoleniowe. Dużą popularnością cieszyły się również spotkania dotyczące zakładania własnej działalności gospodarczej. Dominacją wspomnianych tematów może wynikać z faktu, że osoby bezrobotne w pierwszej kolejności kierowane są na spotkania dotyczące usług urzędów pracy, a następnie wybierają te, które ich szczególnie interesują w związku z planami i celami zawodowymi.

3.3 Charakterystyka usług indywidualnego poradnictwa zawodowego

W 2011 r. z usługi indywidualnego poradnictwa zawodowego skorzystało w całym województwie prawie 20 tys. osób, ponad połowa tj. 11,6 tys. były to kobiety. Zdecydowana większość, bo 18,2 tys. to osoby zarejestrowane, jako bezrobotne. Zauważalny jest spadek w 2011 r. liczby osób korzystających z tej usługi w stosunku do roku poprzedniego, natomiast zdecydowanie wzrosła liczba wizyt – tendencja ta obserwowana jest już od pięciu lat. Generalnie ilość wizyt wzrosła prawie o 14,7 tys. Duży wzrost (o 14,1 tys.) wizyt w ramach indywidualnego poradnictwa zawodowego zanotowano wśród bezrobotnych, a w szczególności bezrobotnych do 25 roku życia oraz wśród bezrobotnych do 6 miesięcy. W 2011 r. średnia spotkań na jednego klienta to ok. 3 spotkania.

Porównanie usługi indywidualnego poradnictwa zawodowego w latach 2007 – 2011

Wyszczególnienie		Indywidualne poradnictwo zawodowe														
		liczba wizyt w ramach indywidualnej porady					liczba osób, które skorzystały z indywidualnej porady									
							razem					kobiety				
							2007	2008	2009	2010	2011	2007	2008	2009	2010	2011
ogółem		31565	41343	39 470	44 606	59 293	19 405	30 753	29 464	35 977	20 074	12 056	19 505	17 017	19 967	11 625
Z tego	bezrobotni	28 305	38 352	36 891	41 897	56 039	17 103	28 223	27 517	33 987	18 192	10 677	18 023	15 890	18 740	10 538
	poszukujący pracy	735	807	648	496	836	498	674	434	371	376	227	295	209	154	120
	inni	2525	2184	1931	2213	2418	1 804	1856	1513	1619	1506	1 146	1 187	918	1073	967
Wybrane kategorie bezrobotnych																
Bezrobotni do 25 roku życia		11 309	11 345	8421	10993	14177	7015	8294	6606	8957	4407	4532	4869	3631	4631	2444
Bezrobotni pow. 50 roku życia		2727	7171	7732	7974	8903	1901	5047	5312	6525	3662	825	2 648	2730	3005	1740
Bezrobotni do 6 miesięcy		14 469	19 569	13 592	15 085	22 077	9079	14 465	10 485	12 019	5541	5 868	8 236	5133	6198	2949
Bezrobotni od 6 do 12 miesięcy		8677	6839	9220	12 412	19 013	5134	4100	7410	10 457	8206	3084	2542	4081	5334	5161
Bezrobotni powyżej 12 miesięcy		5159	11 944	14 079	14 400	14 949	2890	9658	9622	11 511	4445	1725	7245	6676	7208	2428
Zamieszkali na wsi		8677	19 879	17 848	20 819	19 013	5138	14258	13586	16894	8206	3564	8937	7953	9423	5161
Niepełnosprawni		16 165	3223	3075	3139	3252	9443	2108	2260	2605	1422	6007	1233	1297	1386	763
Cudzoziemcy		1352	12	0	54	57	804	10	20	43	19	456	10	16	28	15

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych Wojewódzkiego Urzędu Pracy w Krakowie

W ramach poradnictwa indywidualnego przeprowadzono ponad 1 tys. badań testowych dla 867 osób w tym dla 541 kobiet, przy czym 969 testów wykonano w Centrach Informacji i Planowania Kariery Zawodowej WUP Kraków. Badania te miały głównie na celu określenie predyspozycji i zainteresowań zawodowych, oraz planowania kariery zawodowej.

Wśród klientów indywidualnego poradnictwa zawodowego najliczniejszą grupę stanowiły osoby legitymujące się z wykształceniem policealnym i średnim zawodowym, tj. prawie 4,9 tys. osób, następnie zasadniczym zawodowym 4,8 tys. osób, gimnazjalnym i niższym 4,6 tys. osób, wyższym 3,1 tys. osób i średnim ogólnokształcącym 2,6 tys. osób. We wszystkich kategoriach wykształcenia zarówno w ogólnej liczbie osób jak i pośród bezrobotnych przeważały kobiety. Na podstawie kryterium wykształcenia nie zanotowano jakiejś istotnej zmiany w strukturze klientów korzystających z poradnictwa indywidualnego.

Struktura wykształcenia klientów indywidualnego poradnictwa zawodowego w województwie w latach 2009 – 2011

Wyszczególnienie		Liczba osób korzystających z indywidualnego poradnictwa zawodowego											
		2009				2010				2011			
		ogółem		bezrobotni		ogółem		bezrobotni		ogółem		bezrobotni	
		razem	kobie-ty	razem	kobie-ty	razem	kobie-ty	razem	kobie-ty	razem	kobie-ty	razem	kobie-ty
Ogółem		29464	17017	27517	15890	35977	19967	33987	18740	20074	11625	18192	10538
Z tego	wyższe	3949	2584	3363	2192	4856	3200	4243	2757	3133	2126	2529	1707
	policealne i średnie zawo- dowe	7807	4952	7347	4678	8850	5147	8434	4888	4889	3071	4557	2869
	średnie ogólnokształcące	4201	2828	3832	2554	4999	3287	4536	2961	2630	1840	2204	1534
	zasadnicze zawodowe	7813	3790	7479	3677	8490	3890	8246	3789	4834	2250	4513	2156
	gimnazjalne i poniżej	5694	2863	5496	2789	8782	4443	8528	4345	4588	2338	4389	2272

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych Wojewódzkiego Urzędu Pracy w Krakowie

Doradca zawodowy, w trakcie procesu poradnictwa indywidualnego, udziela klientowi pomocy i wsparcia w rozwiązaniu jego problemu zawodowego, który może dotyczyć m.in. określenia predyspozycji zawodowych, wyboru lub zmiany zawodu, uzupełnienia lub zmiany kwalifikacji zawodowych, wyboru kierunku kształcenia lub szkolenia, planowania kariery zawodowej. Wsparcie doradcze wpływa na zachowania i postawy klienta, zachęca go do zdobywania wiedzy, ukierunkowuje w poszukiwaniu rozwiązań sytuacji zawodowej, sprzyja rozwijaniu umiejętności brania odpowiedzialności za własną przyszłość zawodową oraz przygotowuje do podejmowania świadomych wyborów i decyzji. Najczęściej efektem indywidualnego poradnictwa zawodowego jest:

- określenie potencjału i usystematyzowanie wiedzy klienta o sobie tj. o swoich doświadczeniach zawodowych, kwalifikacjach, umiejętnościach, atutach zawodowych oraz cechach osobowości,
- określenie predyspozycji i zainteresowań zawodowych,
- dokonanie analizy rynku pracy pod kątem własnych możliwości i preferencji zawodowych,
- wzrost motywacji i wiary w skuteczność podejmowanych działań w zakresie poszukiwania zatrudnienia,
- określenie celu zawodowego i zaplanowanie własnej ścieżki kariery zawodowej,
- podjęcie decyzji zawodowej dotyczącej wyboru zawodu, przekwalifikowania, uzupełnienia lub rozwoju,
- posiadanych kwalifikacji zawodowych oraz realizacja konkretnych działań związanych z tymi zamierzeniem,
- nabycie umiejętności prezentacji własnej osoby w kontaktach z pracodawcami,
- zwiększenie samodzielności w poszukiwaniu zatrudnienia i zdobywania informacji zawodowych ułatwiających aktywność i funkcjonowanie na rynku pracy.

Efektywność indywidualnego poradnictwa zawodowego weryfikowana jest za pomocą różnych narzędzi, wśród nich wymienić można: ankiety, wywiady, opinie innych osób np. pośredników pracy, ale przede wszystkim są to informacje uzyskane bezpośrednio od klientów, którzy osobiście, telefonicznie lub mailowo informują, że skorzystanie z tej formy wsparcia w istotny sposób pozytywnie wpłynęło na ich sposób funkcjonowania na rynku pracy.

3.4 Charakterystyka usług grupowego poradnictwa zawodowego

Warsztaty realizowane w ramach usługi poradnictwa grupowego są formą wsparcia, której głównym celem jest pomoc w rozwiązaniu problemu zawodowego klienta. Warsztaty te każdorazowo poprzedzone są indywidualnym spotkaniem z doradcą zawodowym.

W 2011 roku z usługi grupowego poradnictwa zawodowego skorzystało prawie 6 tys. osób, z czego ponad połowa to kobiety – 3,6 tys. Największą grupę stanowiły osoby bezrobotne tj. 5,4 tys. osób, 30 osób posiadało status poszukującego pracy, pozostali, w liczbie 509 osób, zostali sklasyfikowani jako „inni”. Niemal połowa bezrobotnych uczestników warsztatów (2 tys.) to osoby młode do 25. roku życia, zaledwie 675 osób w tej kategorii stanowiły osoby powyżej 50. roku życia. Biorąc pod uwagę czas pozostawania bez pracy dominowały osoby zarejestrowane w powiatowych urzędach pracy do 6 miesięcy (2,6 tys.), następną grupą pod względem liczebności były osoby długotrwale bezrobotne (1,6 tys.). Pozostali bezrobotni do osoby zarejestrowane od 6 do 12 miesięcy (1,2 tys. osób). Ponad 290 bezrobotnych posiadało orzeczony stopień niepełnosprawności, a prawie 3,1 tys. zamieszkiwało na obszarach wiejskich. W porównaniu z 2010 rokiem odnotowano nieznaczny spadek liczby zrealizowanych warsztatów, a co za tym idzie zmniejszenie liczby osób uczestniczących w warsztatach poradnictwa grupowego.

Porównanie usługi grupowego poradnictwa zawodowego w województwie małopolskim w latach 2007 - 2011

Wyszczególnienie	Grupowe poradnictwo zawodowe														
	liczba grup					liczba osób, które skorzystały z grupowego poradnictwa zawodowego									
						razem					kobiety				
	2007	2008	2009	2010	2011	2007	2008	2009	2010	2011	2007	2008	2009	2010	2011
Ogółem	994	937	807	853	705	7 345	7 015	6 580	7 540	5 968	4 722	4 708	3 971	4 530	3 607
z tego	Bezrobotni	x				6 715	6 398	6 121	6 936	5 429	4 383	4 346	3 686	4 132	3 258
	Poszukujący pracy	x				112	87	62	49	30	57	45	37	26	19
	Inni	x				518	530	397	555	509	282	317	248	372	330
Bezrobotni do 25 roku życia	x				3 280	2 123	2 065	2 790	2 055	2 162	1 256	1 180	1 665	1 264	
Bezrobotni pow. 50 roku życia	x				377	1 004	855	833	675	218	645	485	444	378	
Bezrobotni do 6 miesięcy	x				3 743	2 792	2 916	3 381	2 635	2 468	1 587	1 489	1 816	1 450	
Bezrobotni od 6 do 12 miesięcy	x				1 399	1 084	1 310	1 675	1 213	847	757	816	1 000	743	
Bezrobotni pow. 12 miesięcy	x				1 564	2 558	1 895	1 880	1 581	1 071	2 002	1 381	1 316	1 065	
Zamieszkali na wsi	x				3 960	3 620	3 433	4 009	3 079	2 595	2 507	2 115	2 367	1 894	
Niepełnosprawni	x				352	599	436	458	292	11	372	275	306	161	
Cudzoziemcy	x				1	2	1	8	1	0	2	1	7	1	

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych Wojewódzkiego Urzędu Pracy w Krakowie

Spadek liczby klientów w usłudze grupowego poradnictwa zawodowego jest pierwszym wyraźniejszym spadkiem od 2007 r. – największy spadek odnotowano w grupie bezrobotnych, natomiast w kategorii poszukujących pracy i innych był on nieznaczny.

Najbardziej zmotywowane do zaangażowania się w usługę poradnictwa grupowego były osoby stosunkowo krótko pozostające w rejestrach urzędów pracy i osoby młode. Może to wynikać z tego, że usługa ta wymaga deklaracji klienta do zaangażowania się w proces doradczy przez dłuższy czas, wiąże się też z różnorodną aktywnością w trakcie zajęć i pomiędzy zajęciami.

Analogicznie jak w 2010 r. pomoc w formie grupowego poradnictwa zawodowego oparta była głównie na realizacji programów: „Metoda edukacyjna”, „Kurs inspiracji”, i „Rozwijanie indywidualnych cech ułatwiających zdobycie zatrudnienia”, czyli programów wdrożonych przez Ministerstwo Pracy i Polityki Społecznej do stosowania w publicznych służbach zatrudnienia. Oprócz tego doradcy zawodowi stosowali również programy własnego autorstwa, np. „Własna firma – zanim zrealizujesz pomysły”, „Rozmowa kwalifikacyjna z pracodawcą”, „Skuteczne decydowanie”, „Nauka efektywnej kreacji własnego wizerunku”, „Autoanaliza własnego potencjału”, „Wiedza o sobie szansą na zdobycie pracy”, „Mój potencjał – planuję własną przyszłość zawodową”, „Powrót na rynek pracy jak to zrobić?”, „Aktywność Twoją szansą”.

Proces poradnictwa grupowego wykorzystując dynamikę grupy ułatwia klientom zdefiniowanie własnego problemu zawodowego oraz rozwijanie umiejętności i wiedzy w czterech obszarach: planowania, samooceny, umiejętności zawiązanych z poszukiwaniem pracy oraz motywacji, które tworzą system ułatwiający podejmowanie działań w kierunku zamiany swojej sytuacji zawodowej. Uczestnicy dokonują adekwatnej oceny siebie, rozpoznają własne zainteresowania, umiejętności, predyspozycje czy ograniczenia oraz uświadamiają sobie uwarunkowania istotne przy podejmowaniu własnych decyzji zawodowych i edukacyjnych. Udział w zajęciach powoduje także wzrost motywacji i zaangażowania klienta do podejmowania i zaplanowania działań związanych z aktywnością na rynku pracy oraz przezwyciężenia barier osobistych w poszukiwaniu zatrudnienia. Jak wynika z przeprowadzanych ankiet ewaluacyjnych po zakończeniu zajęć poradnictwa grupowego uczestnicy podkreślają przydatność zdobytej wiedzy i umiejętności w poszukiwaniu zatrudnienia i planowaniu przyszłości zawodowej.

3.5 Indywidualne Plany Działań

Jednym z narzędzi aktywizacji osób bezrobotnych jest Indywidualny Plan Działania (IPD). Tworzenie IPD w zdecydowanej większości uwzględnia usługę poradnictwa zawodowego.

Łącznie IPD objętych było w całym województwie prawie 51,5 tys. osób. W porównaniu do roku 2010, w którym tą usługą objętych było łącznie prawie 37,5 tys. osób, nastąpił wzrost o 14 tys. osób. Tak duży wzrost spowodowany jest najprawdopodobniej zwiększeniem się ilości osób przebywających w rejestrach bezrobotnych powyżej 3 miesięcy, te bowiem osoby obejmowane są obligatoryjnie IPD.

Osoby objęte IPD w 2011 r.

Wyszczególnienie	Bezrobotni		Poszukujący pracy	
	Razem	Kobiety	Razem	Kobiety
Liczba osób, dla których przygotowano IPD	41 595	22 606	293	147
Osoby, które przerwały realizację IPD	12 308	6 583	137	59
- w tym z powodu podjęcia pracy	2 259	1 275	8	4
Osoby, które zakończyły realizację IPD	16 140	9 106	201	91
Osoby nadal realizujące IPD na dzień 31.12.2011r.	51 472	29 910	650	323

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych Wojewódzkiego Urzędu Pracy w Krakowie

Spośród osób objętych IPD prawie 2,3 tys. podjęło pracę. Liczba ta może wydawać się nie duża w stosunku do całkowitej liczby objętych IPD, ale należy zauważyć, że realizujący IPD na koniec grudnia 2011 r. to suma wszystkich klientów, którzy realizowali IPD na różnych etapach tych, w tym także osób, które przerwały jego realizację.

3.6 Promocja poradnictwa zawodowego

Jednym z kluczowych elementów upowszechnienia usług doradztwa zawodowego jest promocja tychże usług zarówno wśród klientów powiatowych urzędów pracy, jak i osób niezarejestrowanych, jako bezrobotne lub poszukujące pracy. Adresatami informacji zawodowej i doradztwa są także osoby pracujące, studenci, emeryci i renciści, a także niepracujący niezarejestrowani. Dlatego też promocja opierała się na bardzo wielu narzędziach, które umożliwiały dotarcie do wcześniej wymienionych grup odbiorców. Podstawą działań promocyjnych jest wykorzystanie Internetu, głównie stron internetowych urzędów pracy oraz mailing. Wykorzystywane były również media takie jak radio, telewizja lokalna oraz filmy promocyjne. Skuteczne były również bardziej tradycyjne metody, a mianowicie prasa, plakaty, ulotki i różnego rodzaju tablice ogłoszeniowe oraz spotkania informacyjne.

Istotnym elementem promocji są także wszelkiego rodzaju wydarzenia o charakterze lokalnym, ale również o zasięgu regionalnym lub nawet światowym. Przykładami tego typu imprez są targi pracy, konferencje, seminaria, oraz spotkania. W 2011 r. bardzo ważnym wydarzeniem był Światowy Tydzień Przedsiębiorczości, w którego organizację i przebieg zaangażowane były m.in. publiczne służby zatrudnienia. Dzięki włączeniu się do imprezy, której podmiotem wiodącym był Urząd Marszałkowski Województwa Małopolskiego udało się zorganizować i przeprowadzić wiele interesujących warsztatów, wykładów i spotkań. Powiatowe urzędy pracy oraz Centra Informacji i Planowania Karier Zawodowej włączając się w akcję promocyjną zaznaczyły swój wkład w ideę propagowania przedsiębiorczości poprzez np. umożliwienie klientom poznania swoich predyspozycji zawodowych pod kątem prowadzenia działalności gospodarczej. Miały miejsce również liczne zajęcia i warsztaty z zakresu zakładania działalności gospodarczej. Bardzo wysokie oceny uczestników wyrażone w ankietach ewaluacyjnych stanowią dowód, że propozycje ze strony urzędów pracy w ramach ŚTP trafiły w ich oczekiwania.

3.7 Zajęcia aktywizacyjne

Łącznie w 2011 r. w zajęciach aktywizacyjnych udział wzięło 10,1 tys. osób, tj. o 1,5 tys. osób więcej niż w 2010 r. Przekłada się to na wzrost liczby uczestników we wszystkich kategoriach. Opisany powyżej spadek ilości uczestników ilości spotkań grupowej informacji zawodowej i wzrost frekwencji na zajęciach aktywizacyjnych spowodowany jest prawdopodobnie większymi potrzebami klientów w tym obszarze, tj. aktywizacji zawodowej.

Świadczyć o tym może przeważający udział w zajęciach aktywizacyjnych osób długotrwale bezrobotnych, 92% (9,3 tys. osób). Ponad połowa uczestników zajęć aktywizacyjnych – 5,9 tys. osób stanowiły kobiety. Większość z ogólnej liczby uczestników to osoby zamieszkujące tereny wiejskie – 6,17 tys. osób.

W strukturze wiekowej dominowały osoby w przedziale pomiędzy 26. a 50. rokiem życia - jest to wynik ogólnej przewagi osób w tym wieku w całościowej strukturze bezrobotnych.

Udział w zajęciach aktywizacyjnych pozwolił biorącym w nich udział klientom na opanowanie konkretnych umiejętności pozwalających na bardziej efektywne poszukiwanie pracy.

Wśród nich, wymienić można: nabycie umiejętności asertywnego reagowania w sytuacjach trudnych, umiejętność komunikacji werbalnej, mowy ciała i relacji interpersonalnych, określenie swoich mocnych i słabych stron, nabycie umiejętności prowadzenia rozmów z pracodawcą, przygotowanie i opracowanie dokumentów aplikacyjnych (CV - życiorys, list motywacyjny), poznanie zasad analizowania ofert pracy, umiejętność wyszukiwania ofert pracy na stronach internetowych, zakładania własnej skrzynki internetowej, a także podstaw obsługi komputera. Bardzo ważnym elementem jest również możliwość nawiązania nowych kontaktów i rozszerzenie przez to swojej sieci społecznej.

Porównanie usługi zajęć aktywizacyjnych w latach 2007 - 2011 (bez danych z klubów pracy)

Wyszczególnienie		Zajęcia aktywizacyjne				
		2007	2008	2009	2010	2011
Ogółem		4 327	4 623	7 571	8 569	10 095
z tego	bezrobotni	3 637	3 893	7 361	7 320	9 277
	poszukujący pracy	690	730	210	100	818
Wybrane kategorie bezrobotnych						
Kobiety		2 406	3 009	4 828	4 629	5 903
Zamieszkali na wsi		2 262	2 141	4 267	4 289	6 168
Długotrwale bezrobotni		1 659	2 215	3 952	3 854	9 277
Niepełnosprawni		383	325	329	388	458
Cudzoziemcy		4	2	1	2	3
Do 25 roku życia		1 428	933	1 722	1 898	2 769
Powyżej 50 roku życia		377	804	1 299	1 176	1 431

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych Wojewódzkiego Urzędu Pracy w Krakowie

3.8 Kluby pracy

W 2011 r. przeprowadzono 43 edycje klubów pracy, 42 edycje zostały przeprowadzone przez powiatowe urzędy pracy, w jednym przypadku klub pracy został zrealizowany przez instytucję zewnętrzną na zlecenie PUP.

Łącznie w klubach pracy udział wzięło prawie 1,5 tys. osób. W grupie uczestników większość stanowiły kobiety – 82%. Po względem wieku uczestników najliczniejszy był udział osób w przedziale 18-24 lata – 33,5%, następnie 24-34 lata – 24,5%, 45 lat i więcej 23% i w wieku 35-44 lata - 19%. Po względem wykształcenia najliczniejszą grupą były osoby z wykształceniem średnim i policealnym - 407 osób, następnie z zasadniczym zawodowym - 379 osób, średnim ogólnym - 250 osób, gimnazjalnym i niższym - 241 osób i wyższym - 206 osób. Jeżeli chodzi o czas pozostawania bez pracy to najwięcej uczestników należało do kategorii długotrwale bezrobotnych - 694 osoby, następnie: do 6 miesięcy - 433 osoby i w przedziale od 6 do 12 miesięcy - 356 osób. Przewaga osób długotrwale bezrobotnych wśród uczestników wynika z tego, że do klubów pracy kierowane są osoby mające szczególne trudności w samodzielnym poszukiwaniu pracy i posiadające znaczne deficyty wiedzy w tym zakresie.

Uczestnicy klubów pracy w 2011 r.

Wyszczególnienie		Liczba klubów pracy	Liczba uczestników szkoleń w klubie pracy	z tego		
				bezrobotni	poszukujący pracy	objęci programem zwolnień monitorowanych
Kluby pracy ogółem		43	1 487	1 483	4	0
zorganizowane przez:	PUP samodzielnie	42	1 446	1 442	4	0
	instytucje i organizacje współpracujące z PUP	0	0	0	0	0
	instytucje i organizacje, którym PUP zlecił realizację usługi	1	41	41	0	0

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych Wojewódzkiego Urzędu Pracy w Krakowie

Poprzez udział w tej formie wsparcia uczestnicy nabywają głównie umiejętności z zakresu:

- określenia potencjału zawodowego (kompetencji, umiejętności, kwalifikacji i doświadczeń)
- poznania podstawowych zagadnień związanych z rynkiem pracy i analizy lokalnego rynku pracy
- poznania technik i metod poszukiwania pracy
- podniesienia motywacji do aktywnego poszukiwania pracy
- podjęcia decyzji o udziale w szkoleniu zawodowym
- wyboru odpowiedniej formy wsparcia celem powrotu na rynek pracy.

3.9 Koordynacja poradnictwa zawodowego w województwie i wsparcie powiatowych urzędów pracy przez Centrum Informacji i Planowania Kariery Zawodowej WUP Kraków.

Centrum Informacji i Planowania Kariery Zawodowej koordynuje w powiatowych urzędach pracy działania w zakresie informacji i poradnictwa zawodowego. W 2011 r. zadanie to polegało głównie na wsparciu metodycznym powiatowych urzędów pracy w zakresie realizacji Rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 14 września 2010 r. w sprawie standardów i warunków prowadzenia usług rynku pracy. Jednym z zasadniczych działań było utworzenie Małopolskiego Banku Programów oraz określenie zasad tworzenia programów warsztatów i zajęć grupowych. Stworzenie banku stanowi platformę wymiany wiedzy i doświadczeń, a zasady pisania programów gwarantują zapewnienie jednolitej, o wysokiej jakości usługi we wszystkich urzędach pracy na terenie Małopolski.

Koordynacja dotyczyła również udziału powiatowych urzędów pracy w Ogólnopolskim Tygodniu Kariery oraz Światowym Tygodniu Przedsiębiorczości. Centrum Informacji i Planowania Kariery Zawodowej WUP Kraków aktywnie uczestniczyło w angażowaniu tych instytucji do udziału w wymienionych powyżej przedsięwzięciach.

3.10 Kadra doradców zawodowych i liderów klubu pracy w powiatowych urzędach pracy i Centrach Informacji i Planowania Kariery Zawodowej w województwie małopolskim w 2011 r.

Według danych dotyczących stanu zatrudnienia na koniec 2011 r. w publicznych służbach zatrudnienia w Małopolsce pracowało ogółem 125 doradców zawodowych i 46 liderów klubów pracy. W porównaniu do roku ubiegłego stan ten prawie się nie zmienił (123 doradców zawodowych i 42 liderów klubów pracy).

W podziale na poszczególne stanowiska struktura zatrudnienia wyglądała następująco: 18 doradców zawodowych stażystów, 33 doradców zawodowych, 55 doradców zawodowych I stopnia, 19 doradców zawodowych II stopnia. Zawód doradcy zawodowego jest zawodem wysoce sfeminizowanym, tylko 6 osób to mężczyźni, podobnie jest w wypadku liderów klubów pracy, na 46 osób 3 to mężczyźni.

Doradcy zawodowi w publicznych służbach zatrudnienia województwa małopolskiego w 2011 r.

Rodzaj stanowiska	Rok	PUP		CiPKZ województwa		Całe województwo	
		ogółem	kobiety	ogółem	kobiety	ogółem	kobiety
Doradca zawodowy stażysta	2006	13	11	4	3	17	14
	2007	8	8	6	6	14	14
	2008	47	44	4	4	51	48
	2009	10	9	2	2	12	11
	2010	27	24	1	1	28	25
	2011	18	18	0	0	18	18
Doradca zawodowy	2006	8	8	1	1	9	9
	2007	20	17	2	1	22	18
	2008	16	14	3	2	19	16
	2009	50	48	5	4	55	52
	2010	46	45	5	5	51	50
	2011	28	26	5	5	33	31
Doradca zawodowy I stopnia	2006	32	29	14	14	46	43
	2007	28	25	10	10	38	35
	2008	29	27	7	7	36	34
	2009	25	23	5	4	30	27
	2010	37	34	7	6	44	40
	2011	48	46	7	6	55	52
Doradca zawodowy II stopnia	2006	2	2	0	0	2	2
	2007	0	0	0	0	0	0
	2008	6	6	3	3	9	9
	2009	10	10	2	2	12	12
	2010	13	12	2	2	15	14
	2011	17	16	2	2	19	18
Lider klubu pracy	2006	8	6	0	0	8	6
	2007	13	11	0	0	13	11
	2008	14,5	13,5	0	0	14,5	13,5
	2009	35	35	0	0	35	35
	2010	42	34	0	0	42	34
	2011	46	43	0	0	46	43

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych Wojewódzkiego Urzędu Pracy w Krakowie

3.11 Współpraca z pracodawcami

W roku 2011 r. na rzecz pracodawców świadczone usługi z zakresu doboru kandydatów do pracy spośród bezrobotnych i poszukujących pracy oraz pomoc w określaniu wymagań dotyczących stanowisk pracy. Pracodawcy zwracali się do powiatowych urzędów pracy ze 119 wnioskami o wsparcie w rekrutacji pracowników, w 72 przypadkach byli to pracodawcy z sektora publicznego, w 47 z sektora prywatnego.

W ramach świadczonej usługi doradcy zawodowi diagnozowali oczekiwania pracodawców co do kandydatów, przygotowywali profile kandydatów, weryfikowali dokumenty aplikacyjne oraz prowadzili lub współprowadzili rozmowy rekrutacyjne. Firmy, które uzyskały wsparcie świadczone przez doradców oceniły ich prace bardzo wysoko. W większości pracodawcy wyrazili swoje zdecydowane zadowolenie oraz zadeklarowali chęć dalszej współpracy. Prowadzono również akcje promocyjne usług doradztwa zawodowego dla pracowników zatrudnianych przez pracodawców podczas targów pracy, konferencji i seminariów. Doradcy zawodowi upowszechniali również informacje o usługach dla pracodawców świadczonych przez Wojewódzki Urząd Pracy oraz powiatowe urzędy pracy.

3.12 Współpraca z organizacjami

Rok 2011 był również czasem szeroko realizowanej współpracy publicznych służb zatrudnienia z innymi instytucjami. Współpraca ta oparta była zarówno o sformalizowane porozumienia jak i o kontakty nieformalne. Wspólne wysiłki skierowane były min. na popularyzację poradnictwa zawodowego oraz idei kształcenia ustawicznego. Działo się to często poprzez udział doradców zawodowych pracujących w powiatowych urzędach pracy w spotkaniach z klientami takich instytucji jak miejskie i gminne ośrodki pomocy społecznej, poradnie psychologiczno-pedagogiczne, Ochotnicze Hufce Pracy, Akademickie Biura Karier, szkoły, fundacje i stowarzyszenia.

Również Centra Informacji i Planowania Kariery Zawodowej WUP Kraków zaangażowane były w budowanie sieci współpracy. I tak w roku ubiegłym kontynuowano współpracę z Wojewódzką Biblioteką Publiczną w Krakowie realizując w jej siedzibie zajęcia pn. „Planowanie kariery zawodowej”. W ramach porozumienia pomiędzy WUP Kraków a Okręgowym Inspektorem Służby Więziennej w Krakowie podjęto działania na rzecz osób pozbawionych wolności przygotowujące do aktywnego odnalezienia się na rynku pracy po opuszczeniu zakładów karnych. We współpracę z zakładami karnymi zaangażowane były również powiatowe urzędy pracy w Bochni i Tarnowie. Zakres działań, których beneficjentami były osoby odbywające karę pozbawienia wolności, dotyczył zapewnienia szerokiego dostępu do rzetelnej i aktualnej informacji zawodowej i o rynku pracy, edukacji w zakresie umiejętności planowania rozwoju zawodowego i aktywnego poszukiwania zatrudnienia, inspirowania i pobudzania do samodzielnych działań, przejawiania aktywności w planowaniu ścieżki edukacji zawodowej, wzbudzania motywacji do aktywnego działania i kształcenia ustawicznego, zwiększania mobilności zawodowej i otwartości na zmiany.

Ponadto współpracowano między innymi z:

- Tarnowskim Centrum Kształcenia Praktycznego, Tarnowskie Centrum Kształcenia Ustawicznego - wymiana informacji o realizowanych działaniach, udział w organizowanych przedsięwzięciach
- Domem dla Bezdomnych Mężczyzn „Caritas” w Tarnowie - udzielanie pomocy i wsparcia osobom zagrożonym wykluczeniem społecznym;
- Warsztatami Terapii Zajęciowej im Jana Pawła II w Tarnowie - świadczenie usług informacji zawodowej, udział w spotkaniach informacyjnych i zajęciach aktywizacyjnych;
- Akademickim Biuro Karier WSB-NLU – usługi poradnictwa zawodowego dla studentów Wyższej Szkoły Biznesu w Nowym Sączu;
- Akademickim Biuro Karier Uniwersytetu Jagiellońskiego w Krakowie
- Biurem Karier Uniwersytetu Rolniczego w Krakowie
- Biurem Karier Akademii Górniczo Hutniczej w Krakowie
- Akademickim Centrum Kariery Uniwersytetu Ekonomicznego w Krakowie
- Miejskim Ośrodkiem Pomocy Społecznej w Krakowie
- Zakładem Ubezpieczeń Społecznych w Krakowie
- Urzędem Marszałkowskim Województwa Małopolskiego
- Urzędem Miasta Krakowa
- Państwową Inspekcją Pracy w Krakowie
- Wojewódzką Biblioteką Publiczną w Krakowie
- Szkołami ponadgimnazjalnymi
- Sądecką Biblioteką Publiczną w Nowym Sączu w zakresie realizacji wspólnego przedsięwzięcia „Poradnictwo zawodowe – bliżej klienta”.

4. Programy na rzecz promocji zatrudnienia, łagodzenia skutków bezrobocia i aktywizacji zawodowej realizowane przez powiatowe urzędy pracy

4.1 Realizacja programów na rzecz promocji zatrudnienia, łagodzenia skutków bezrobocia i aktywizacji zawodowej w 2011 r.

W 2011 r. z udziału w subsydiowanych programach rynku pracy skorzystało 21 759 osób. W porównaniu z 2010 r. było to o 29 718 osób mniej (57,7%). Zmniejszenie to wynikało z obniżenia poziomu środków, za które powiatowe urzędy pracy mogły finansować wsparcie osób bezrobotnych w wejściu lub powrocie na rynek pracy.

Środki zostały ograniczone w tak dużym stopniu (61,7%), że zmniejszyła się liczba uczestników wszystkich form wsparcia za wyłączeniem jedynie refundacji ZUS. W największym stopniu zmniejszyła się liczebność grupy osób, które korzystały z przygotowania zawodowego dorosłych – o 84,9%, grupy osób korzystających ze szkoleń – o 64,6%, osób, które otrzymały środki na rozpoczęcie działalności gospodarczej – o 62,8%, oraz osób uczestniczących w stażach - o 61%. Najmniejszy spadek dotyczył prac społecznie użytecznych – o 5,5% i prac interwencyjnych – o 34,1%.

Subsydiowane programy rynku pracy – uczestnicy w latach 2004 – 2011

Subsydiowane programy rynku pracy	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2011/2010 (w %)
SZKOLENIA									
Szkolenia dla bezrobotnych i poszukujących pracy	7 796	9 532	8 641	10 166	10 415	10 976	12 860	4 553	35,4
Pożyczki szkoleniowe	9	3	1	0	0	0			0,0
PROGRAMY AKTYWIZACJI ABSOLWENTÓW									
Umowy absolwenckie	803	0	0	0	0	0	0	0*	0,0
Stáže absolwenckie*	3 257	0	0	0	0	0	0	0*	0,0
Roboty publiczne dla absolwentów (37f)	52	0	0	0	0	0	0	0*	0,0
POZOSTAŁE AKTYWNE FORMY PRZECIWDZIAŁANIA BEZROBOCIU									
Prace interwencyjne	4 923	4 301	3 817	3 463	2 867	2 312	2 735	1 803	65,9
Roboty publiczne	3 894	3 116	1 886	1 722	1 595	2 035	3 256	1 296	39,8
Stáže	4 937	10 087	9 971	11 303	11 552	16 067	20 989	8 191	39,0
Przygotowanie zawodowe w miejscu pracy/przygotowanie zawodowe dorosłych	768	4 019	3 308	3 509	4 626	419	73	11	15,1
Pożyczki dla bezrobotnych	120	0	0	0	0	0	0	0*	x
Śr. dla bezrobotnych na podjęcie działalności gospodarczej	89	1 870	2 429	3 173	4 069	4 925	6 151	2 288	37,2
Pożyczki dla pracodawców (liczba utworzonych miejsc pracy)	75	17	7	0	0	0	0	0*	x
Refundacje dla pracodawców (liczba utworzonych miejsc pracy)	108	794	1 046	1 708	1 818	1 989	3 019	1 380	45,7
Refundacje ZUS	185	250	270	197	97	137	58	101	174,1
Stanowiska PFRON	543	402	310	318	325	281	248	142	57,3
Inne	145	8	5	0	18	21	91	107	117,6
prace społecznie użyteczne	x	x	2 229	2 167	1 896	1 847	1 997	1 887	94,5
RAZEM liczba osób objętych aktywnymi programami rynku pracy	27 704	34 399	33 920	37 726	39 278	41 009	51 477	21 759	42,3

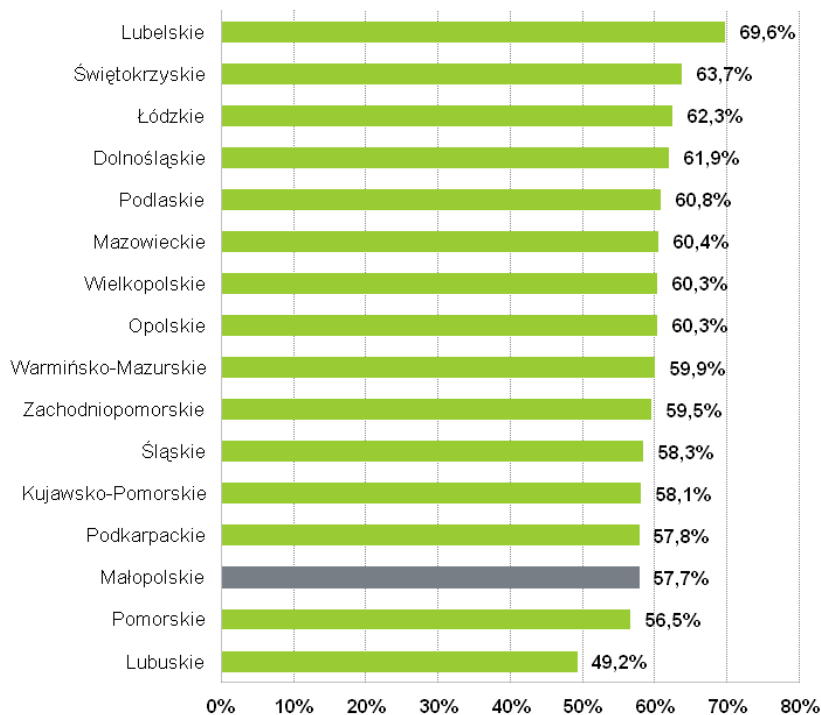
*obecnie formy te nie są stosowane, ponieważ nie zostały uwzględnione w związku ze zmianami w Ustawie o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych Wojewódzkiego Urzędu Pracy w Krakowie

Ponieważ spadek środków Funduszu Pracy dotyczył całego kraju, liczba uczestników zmniejszyła się we wszystkich województwach, przy czym zaznaczyć należy, że Małopolska plasowała się w czołówce województw o najmniejszej skali spadku. Związane to było ze znacznym obniżeniem średniego kosztu wsparcia dzięki zastosowaniu różnych form oszczędności (skracanie czasu trwania poszczególnych form wsparcia, rezygnacja z realizacji towarzyszących form wsparcia: badań, refundacji kosztów dojazdu, refundacji kosztów opieki nad dzieckiem do lat 7 lub osobą zależną). Największe zmniejszenia liczby bezrobotnych korzystających ze subsydiowanego wsparcia PUP odnotowano w województwach: lubelskim, świętokrzyskim i łódzkim.

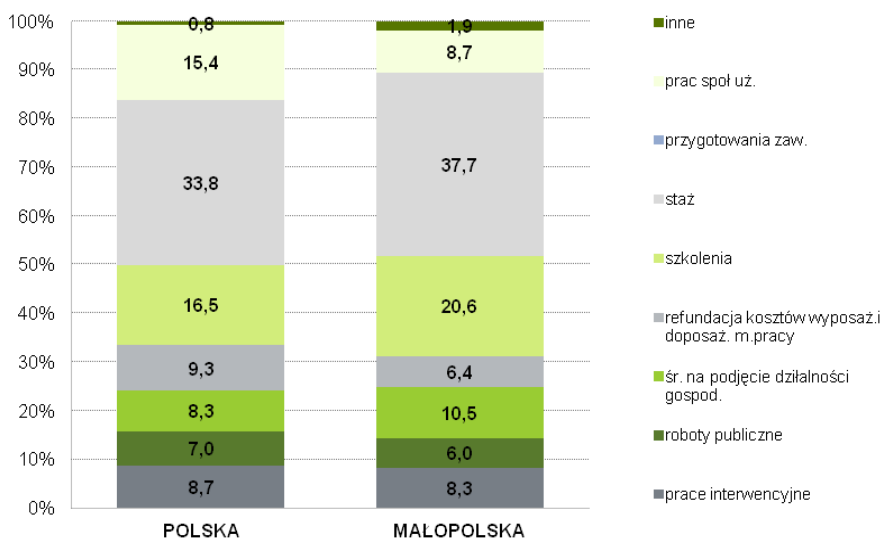
Procent spadku liczby bezrobotnych objętych działaniami aktywizacyjnymi w okresie 2010 - 2011

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych Ministerstwa Pracy i Polityki Społecznej

W strukturze uczestników programów realizowanych przez małopolskie powiatowe urzędy pracy największy udział mają osoby korzystające ze staży, uczestnicy szkoleń oraz osoby, które otrzymały środki na podjęcie działalności gospodarczej. Dominacja uczestników tych 3 form jest widoczna już

Struktura osób aktywizowanych wg form wsparcia w 2011 r.

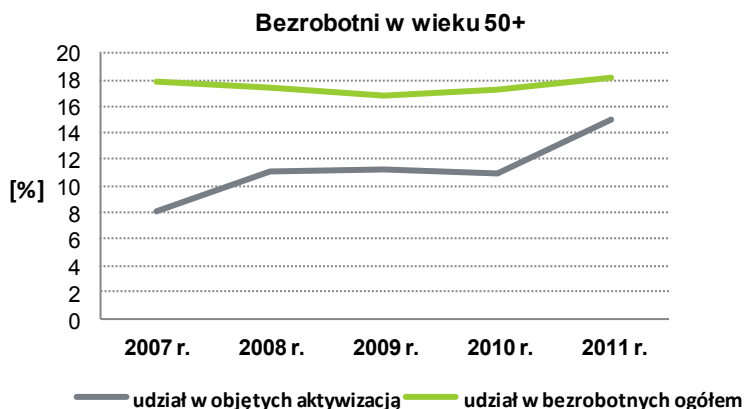
Źródło: opracowanie własne na podstawie danych Ministerstwa Pracy i Polityki Społecznej

w ramach prac społecznie użytecznych oraz refundacji kosztów wyposażenia lub wyposażenia miejsc pracy oraz robót publicznych. Wyjaśnieniem niższego uczestnictwa w Małopolsce w pracach społecznie użytecznych i robót publicznych jest niższy niż w kraju odsetek osób starszych, które najczęściej korzystają z tego typu wsparcia.

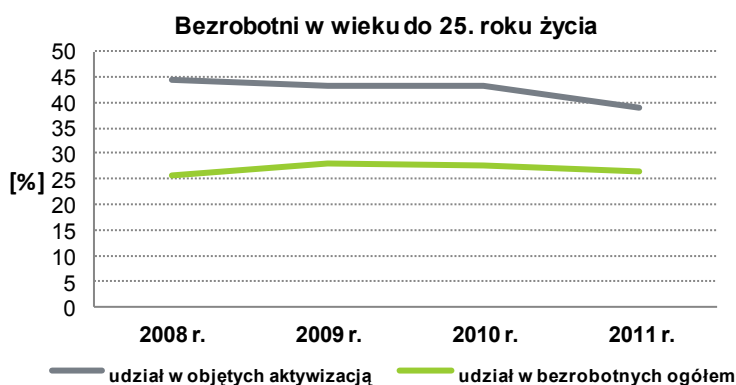
od wielu lat. W przypadku tych instrumentów udział objętych nimi osób w strukturze wszystkich osób aktywizowanych w Małopolsce jest wyższy niż średnio w kraju. Tłumaczyć to można dostosowaniem form wsparcia do struktury bezrobotnych. Małopolska wyróżnia się na tle kraju dużym odsetkiem osób młodych, a tego typu instrumenty są dla tej grupy najlepszym rozwiązaniem. W porównaniu z wartościami średnimi dla kraju, w Małopolsce mniejszy jest odsetek osób zaangażo-

Zastosowanie subsydiowanych programów rynku pracy w 2011 roku pozwoliło na aktywizację 7% spośród ogółu obsługiwanych w tym czasie osób bezrobotnych. Odsetek ten był znacznie niższy niż w 2010 r. kiedy wynosił 15,3%. Wsparcie w ramach subsydiowanych programów rynku pracy w pierwszej kolejności powinno być kierowane do osób znajdujących się w szczególnie trudnej sytuacji na rynku pracy. W 2011 r. w grupie uczestników programów rynku pracy znajdowało się prawie 8,5 tys. osób w wieku do 25. r. ż., 3,3 tys. osób w wieku powyżej 50. r. ż., 1,6 tys. osób niepełnosprawnych oraz prawie 9 tys. osób długotrwale bezrobotnych.

Osoby w wieku powyżej 50 r. ż. stanowiły w 2011 r. 15% całej grupy objętych aktywizacją, czyli nieco mniej niż udział tej grupy w bezrobotnych ogółem wg stanu z końca 2011 r. - 18,1%. Wskazuje to na konieczność intensyfikacji działań w odniesieniu do osób w tej kategorii wiekowej. Pozytywnym sygnałem jest zwiększenie się, w odniesieniu do 2010 r., udziału tej grupy w ogóle aktywizowanych. W przypadku osób w tej kategorii wiekowej najczęściej stosowanymi formami wsparcia były: szkolenia, prace społecznie użyteczne, staże oraz roboty publiczne.

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych Wojewódzkiego Urzędu Pracy w Krakowie

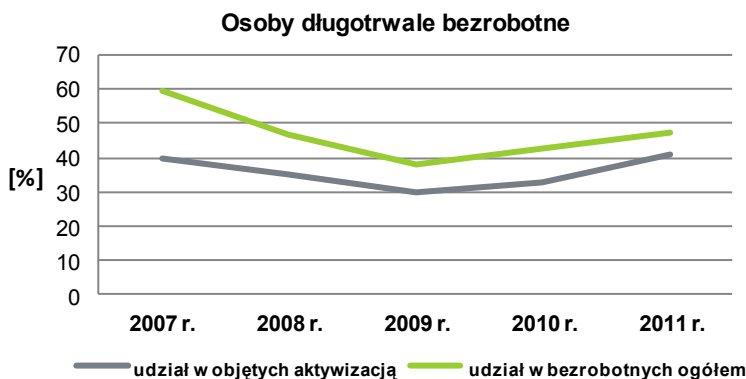
Źródło: opracowanie własne na podstawie danych Wojewódzkiego Urzędu Pracy w Krakowie

Odsetek osób młodych w wieku do 25. r. ż. w populacji aktywizowanych od kilku ostatnich lat kształtował się na poziomie znacznie wyższym (w 2011 r. 39,1%) niż udział tej grupy w bezrobotnych ogółem (na koniec 2011 r. - 26,2%). Osoby młode chętnie uczestniczą w różnych formach wsparcia, są mobilne i elastyczne zawodowo.

W 2011 r. bezrobotni w wieku do 25. r. ż. korzystali głównie ze staży – 60,2%, a w dalszej kolejności ze szkoleń – 16,2%.

W odniesieniu do grupy osób długotrwale bezrobotnych obserwuje się tendencje podobne jak w grupie osób powyżej 50. roku życia. Odsetek tej grupy w ogóle objętych aktywizacją wynosił w 2011 r. 41,2%, nieco mniej niż udział osób długotrwale bezrobotnych w bezrobotnych ogółem (wg stanu na koniec 2011 r. - 47,3%).

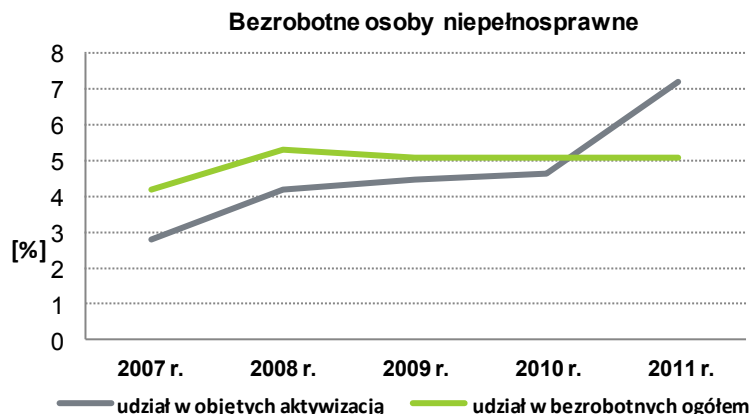
Osoby te korzystały głównie ze szkoleń, staży oraz z udziału w pracach społecznie użytecznych.

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych Wojewódzkiego Urzędu Pracy w Krakowie

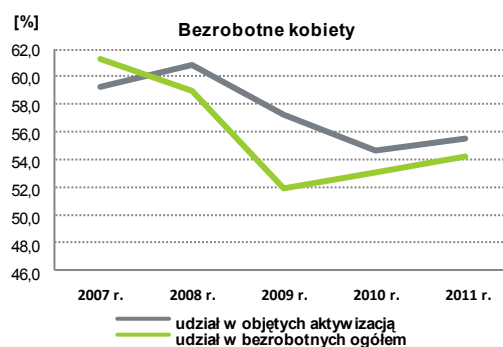
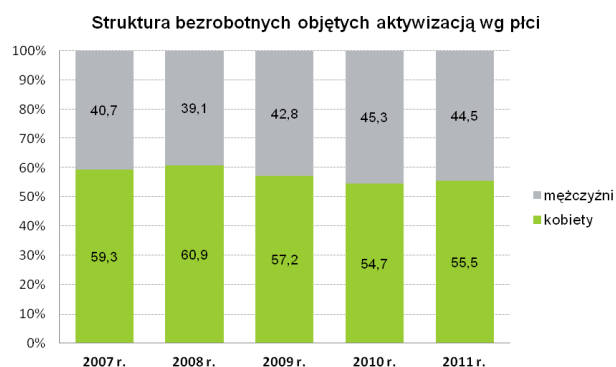
Udział bezrobotnych osób niepełnosprawnych w ogóle aktywizowanych wynosił na koniec 2011 r. 7,2% i tym samym kształtował się na poziomie wyższym niż udział tej grupy w bezrobotnych ogółem (wg stanu na koniec 2011 r. - 5,1%) - była to zdecydowana zmiana na lepsze w stosunku do tendencji obserwowanych w poprzednich latach.

W 2011 r. osoby niepełnosprawne uczestniczyły głównie w szkoleniach i stażach oraz w pracach społecznie użytecznych.

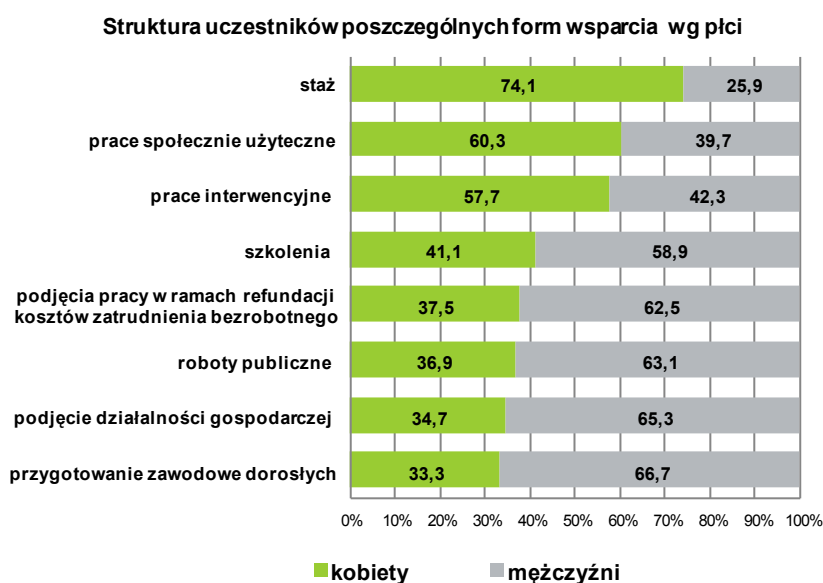

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych Wojewódzkiego Urzędu Pracy w Krakowie

Podobnie jak w ubiegłych latach w populacji osób objętych działaniami aktywizacyjnymi przeważały kobiety, ich udział wyniósł 55,5%. Wynika to z faktu, że kobiety przeważały też w ogólnej liczbie osób bezrobotnych (54,3%), jednak podkreślenia wymaga, że ich przewaga w grupie bezrobotnych objętych aktywizacją była większa.

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych Wojewódzkiego Urzędu Pracy w Krakowie

Największa część objętych aktywizacją kobiet uczestniczyła w stażach - 50,3%. Na kolejnym miejscu znalazły się szkolenia - 15,3% oraz prace społecznie użyteczne - 9,4%.

Szczegółowe informacje nt. liczby osób, które zostały objęte wsparciem w ramach poszczególnych programów rynku pracy zamieszczone zostały w załączniku nr 2 do niniejszego opracowania.

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych Wojewódzkiego Urzędu Pracy w Krakowie

4.2 Efektywność programów rynku pracy

Średnia efektywność zatrudnieniowa dla wszystkich programów zakończonych w 2011 r. wynosiła 56,1%, w porównaniu więc z 2010 r. poziom tego wskaźnika zwiększył się znacząco (2010 r. - 46,7%). Może to świadczyć o poprawie sytuacji na rynku pracy Małopolski, ale może być też związane z wprowadzeniem wymogu osiągnięcia efektywności zatrudnieniowej na określonym poziomie w projektach systemowych realizowanych przez powiatowe urzędy pracy w ramach Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki. Wzrost poziomu stopy zatrudnienia odnotowano we wszystkich powiatowych urzędach pracy i właściwie w odniesieniu do wszystkich form wsparcia z wyłączeniem jedynie środków na podjęcie działalności gospodarczej.

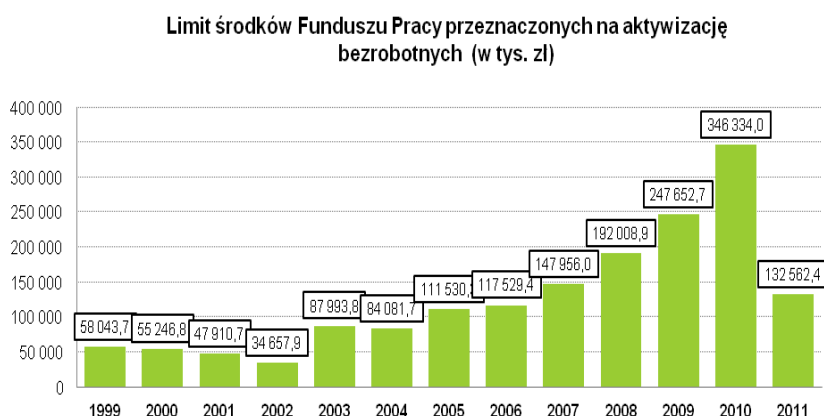
Poziom stopy ponownego zatrudnienia jest bardzo zróżnicowany dla poszczególnych programów i zróżnicowanie to jest stałe. Najwyższe wartości tego wskaźnika występują w przypadku programów: „środki na podjęcie działalności gospodarczej”, „refundacje składki ZUS” oraz „prace interwencyjne”. Poziom najniższy odnotowuje się natomiast w odniesieniu do prac społecznie użytecznych oraz robót publicznych, a więc programów, których podstawowym celem z założenia nie jest wysoka efektywność zatrudnieniowa. Niskim poziomem charakteryzuje się też wskaźnik zatrudnienia przygotowania zawodowego dorosłych. Jest to stosunkowo nowa forma wprowadzona nowelizacją Ustawy o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy w 2009 r., stosowana przez powiatowe urzędy pracy w bardzo małym zakresie ze względu na wysoki koszt, małą efektywność i skomplikowane procedury organizacyjne.

Stopa ponownego zatrudnienia uczestników form aktywnych zakończonych w latach 1999-2011

Program	Stopa ponownego zatrudnienia uczestników programu												
	1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011
szkolenia	47%	39%	34%	35%	37%	36%	41%	44%	45%	38%	36%	39%	40%
w tym: szkolenia realiz. w ramach 1.2. i 1.3. SPO-RZL	-	-	-	-	-	-	-	40%	52%	45%	-	-	-
w tym: szkolenia realiz. w ramach 6.1.3. PO KL	-	-	-	-	-	-	-	-	-	35%	32%	32%	42%
prace interwencyjne	75%	76%	76%	73%	76%	70%	72%	69%	74%	71%	66%	67%	74%
w tym: prace interwencyjne w ramach 1.2. i 1.3. SPO-RZL	-	-	-	-	-	-	-	72%	71%	77%	-	-	-
w tym: prace interwencyjne w ramach 6.1.3. PO KL	-	-	-	-	-	-	-	-	-	57%	35%	51%	76%
roboty publiczne	18%	24%	14%	16%	20%	22%	40%	30%	35%	34%	30%	31%	34%
staże	47%	40%	38%	44%	46%	49%	51%	53%	58%	50%	45%	42%	47%
w tym: staże w ramach SPO-RZL działania 1.2. i 1.3.	-	-	-	-	-	-	-	51%	57%	48%	-	-	-
w tym: staże w ramach 6.1.3 PO KL	-	-	-	-	-	-	-	-	-	46%	47%	43%	52%
kluby pracy	23%	26%	27%	31%	42%	38%	29%	X	X	X	X	X	X
przygotowanie zawodowe w miejscu pracy	-	-	-	-	-	-	48%	47%	51%	45%	43%	-	-
w tym: przygotowanie zawodowe w miejscu pracy w ramach 1.2. i 1.3. SPO-RZL	-	-	-	-	-	-	-	52%	53%	43%	-	-	-
w tym: przygotowanie zawodowe w miejscu pracy w ramach 6.1.3. PO KL	-	-	-	-	-	-	-	-	-	47%	50%	-	-
Przygotowanie zawodowe dorosłych	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	21%	36%
prace społecznie użyteczne	-	-	-	-	-	-	-	16%	25%	24%	18%	19%	20%
środki na podjęcie działalności gospodarczej	-	-	-	-	-	-	-	93%	98%	95%	97%	96%	93%
w tym: środki na podjęcie działalności gospodarczej w ramach 1.2. i 1.3. SPO-RZL	-	-	-	-	-	-	-	96%	97%	96%	-	-	-
w tym: środki na podjęcie działalności gospodarczej w ramach 6.1.3. PO KL	-	-	-	-	-	-	-	-	-	97%	97%	97%	93%
refundacje składki ZUS	-	-	-	-	-	-	-	79%	89%	82%	90%	94%	97%

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych Wojewódzkiego Urzędu Pracy w Krakowie

4.3 Podział i wydatkowanie środków Funduszu Pracy przeznaczonych na aktywizację zawodową osób bezrobotnych w 2011 r.

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych Wojewódzkiego Urzędu Pracy w Krakowie

W 2011 r. łączna pula środków Funduszu Pracy (FP) przeznaczonych na aktywizację bezrobotnych, jaką otrzymały powiatowe urzędy pracy wynosiła 132 562,4 tys. zł.

W porównaniu z 2010 r. limit środków Funduszu Pracy był niższy o 61,7% (213 771,6 tys. zł). Spadek w tym zakresie był znaczący i przełożył się na ograniczenie możliwości powiatowych urzędów pracy w zakresie aktywizacji zawodowej bezrobotnych.

Podział środków Funduszu Pracy przeznaczonych na aktywizację zawodową bezrobotnych w 2011 r. dokonany został w oparciu o Rozporządzenie Rady Ministrów w sprawie algorytmu ustalania kwot środków Funduszu Pracy na finansowanie zadań w województwie z 17 lipca 2009 r. Zgodnie z nim pula środków przydzielanych przez Ministra ds. pracy na województwo dzieliła się na 2 części. Większą część - 65% stanowiły środki przeznaczone bezpośrednio dla samorządów powiatowych, 35% - środki w dyspozycji Samorządu Województwa.

Limit środków Funduszu Pracy przydzielony Małopolsce na początku 2011 r., wynosił 121 441,1 tys. zł. Z tego zgodnie z Uchwałą 34/11 z 18 stycznia 2011 r. Zarządu Województwa Małopolskiego :

- 65% - 78 936,7 tys. zł. zostało podzielone bezpośrednio na samorządy powiatowe algorytmem powiatowym w oparciu o kryteria przyjęte przez Sejmik Województwa,
- 35% - 42 504,4 tys. zł. stanowiły środki będące w dyspozycji Samorządu Województwa.

Środki w dyspozycji Samorządu Województwa przeznaczone zostały w całości na dofinansowanie projektów systemowych powiatowych urzędów pracy.

W ciągu roku istnieje możliwość wnioskowania przez powiatowe urzędy pracy o dodatkowe środki z 10% rezerwy Ministra Pracy i Polityki Społecznej. W 2011 r. małopolskie powiatowe urzędy pracy pozyskały z tego źródła 6 375,4 tys. zł, czyli o 90,9% mniej niż w 2010 r. Wynikało to z faktu, że pula środków pozostających do dyspozycji Ministra ds. pracy była znacznie mniejsza niż w ubiegłych latach, a ponadto Ministerstwo wprowadziło dodatkowe wymagania konieczne do spełnienia przy staraniu się o te środki. W 2011 r. powiatowe urzędy pracy zawnioskowały o prawie 2 razy mniej środków niż w roku 2010, a ostatecznie uzyskana kwota stanowiła jedynie 12,53% zgłoszonego zapotrzebowania. Należy podkreślić, że w poprzednich latach obserwowano dużą aktywność małopolskich powiatowych urzędów pracy w pozyskiwaniu dodatkowych środków, czego potwierdzeniem była stała tendencja wzrostowa w zakresie poziomu środków przydzielonych małopolskim powiatowym urzędów pracy z rezerwy Ministra.

Środki pozyskane z rezerwy Ministra w 2011 r. zostały przeznaczone na:

- realizację programów zwiększających aktywność zawodową osób w wieku 45/50 plus - 1 974 tys. zł,
- realizację programów na rzecz osób bezrobotnych, zwolnionych z pracy z przyczyn nie dotyczących pracowników, związanych z trudnościami gospodarczymi lub niewypłacalnością pracodawcy w warunkach kryzysu finansowego - 295,8 tys. zł,
- realizację programów związanych z aktywizacją osób bezrobotnych na terenach, których miały miejsce klęski żywiołowe - 4 105,6 tys. zł;

Wydatki powiatowych urzędów pracy na programy aktywizacji zawodowej wynosiły 131 592,3 tys. zł. Stopień wydatkowania kształtował się na takim samym poziomie jak w 2010 r. (99,3%). Kwota środków niewydatkowanych wyniosła 970,1 tys. zł. Generalnie we wszystkich powiatowych urzędach pracy odnotowano bardzo wysoki poziom wydatkowania środków (*por. tabele na następnej stronie*).

**Struktura środków FP przeznaczonych na aktywizację bezrobotnych w powiatowych urzędach pracy
(zgodnie z decyzjami MPIPS przydzielonymi w 2011 r.)**

wyszczególnienie	limit ogółem	algorytm powiatowy	śr. w dysp. Samorządu Wojew.	śr. z rezerwy Ministra
PUP Bochnia	4 733,6	2 480,0	1 790,5	370,4
PUP Brzesko	4 075,8	2 484,6	1 207,1	298,0
PUP Chrzanów	5 299,3	3 548,0	1 537,0	120,0
PUP Dąbrowa Tarn.	7 148,5	2 844,4	1 748,7	2 456,7
PUP Gorlice	5 081,6	3 411,1	1 287,0	0,0
GUP Kraków	10 958,5	6 799,9	3 783,2	375,4
UPP Kraków	10 488,2	5 970,4	4 119,7	239,4
PUP Limanowa	10 669,0	5 935,4	3 400,0	609,5
PUP Miechów	2 983,6	1 902,1	1 015,8	0,0
PUP Myślenice	5 449,4	3 519,5	1 430,1	295,8
SUP w N. Sączu	4 370,7	2 946,8	1 149,9	0,0
PUP dla Powiatu Nowosąd.	11 932,3	6 981,1	3 822,2	321,4
PUP Nowy Targ	5 122,3	3 613,3	1 309,0	0,0
PUP Olkusz	6 267,7	4 222,4	1 793,1	0,0
PUP Oświęcim	6 267,3	3 752,6	1 903,1	511,8
PUP Proszowice	3 598,7	1 651,5	1 719,6	0,0
PUP Sucha Besk.	2 921,6	1 845,0	912,6	110,0
PUP Tarnów	14 389,1	8 351,6	5 405,5	180,0
PUP Wadowice	5 721,5	3 631,0	1 509,5	280,0
PUP Wieliczka	3 404,4	1 939,5	1 190,6	207,0
PUP Zakopane	1 679,3	1 106,5	470,2	0,0
WOJEWÓDZTWO	132 562,4	78 936,7	42 504,4	6 375,4

Wykorzystanie limitu na formy aktywne w powiatowych urzędach pracy w 2011 r.

PUP	limit na 2011	wydatki na formy aktywne ogółem	wykorzystanie środków	kwota niewykorzystana
	(w tys. zł)		(w%)	(w tys. zł)
	1	2	3=2/1	4=1-2
PUP Bochnia	4 733,6	4 729,0	99,9	4,6
PUP Brzesko	4 075,8	4 052,1	99,4	23,7
PUP Chrzanów	5 299,3	5 258,3	99,2	41,0
PUP Dąbrowa	7 148,5	7 107,7	99,4	40,8
PUP Gorlice	5 081,6	5 047,5	99,3	34,1
GUP Kraków	10 958,5	10 661,3	97,3	297,2
UPP Kraków	10 488,2	10 456,3	99,7	31,9
PUP Limanowa	10 669,0	10 645,0	99,8	24,0
PUP Miechów	2 983,6	2 982,0	99,9	1,6
PUP Myślenice	5 449,4	5 232,6	96,0	216,8
SUP w Nowym Sączu	4 370,7	4 326,7	99,0	44,0
PUP dla Powiatu Nowosąd.	11 932,3	11 820,1	99,1	112,2
PUP Nowy Targ	5 122,3	5 081,4	99,2	40,9
PUP Olkusz	6 267,7	6 266,4	100,0	1,3
PUP Oświęcim	6 267,3	6 263,0	99,9	4,3
PUP Proszowice	3 598,7	3 598,6	100,0	0,1
PUP Sucha Beskidzka	2 921,6	2 905,8	99,5	15,8
PUP Tarnów	14 389,1	14 389,0	100,0	0,1
PUP Wadowice	5 721,5	5 715,9	99,9	5,6
PUP Wieliczka	3 404,4	3 374,3	99,1	30,1
PUP Zakopane	1 679,3	1 679,3	100,0	0,0

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych Wojewódzkiego Urzędu Pracy w Krakowie

Największa część puli środków na aktywizację zawodową bezrobotnych przeznaczona została przez urzędy pracy na realizację staży – 42,3% oraz na finansowanie dotacji na rozpoczęcie działalności gospodarczej – 26,4% ogółu środków. Na kolejnych miejscach znalazły się wydatki na realizację prac interwencyjnych (7,9%) i wydatki na szkolenia (7,1%).

Spadek poziomu środków przeznaczonych na działania aktywizacyjne w 2011 r. był na tyle znaczny, że w zakresie właściwie wszystkich form wsparcia, z wyłączeniem jedynie przygotowania zawodowego w miejscu pracy, odnotowano w porównaniu z 2010 r. spadek wydatków. Najsilniejszy spadek wystąpił w przypadku wydatków na refundację dla pracodawców na doposażenie lub wyposażenie miejsc pracy oraz przyznania środków na rozpoczęcie działalności gospodarczej, a więc najdroższych form aktywizacji bezrobotnych.

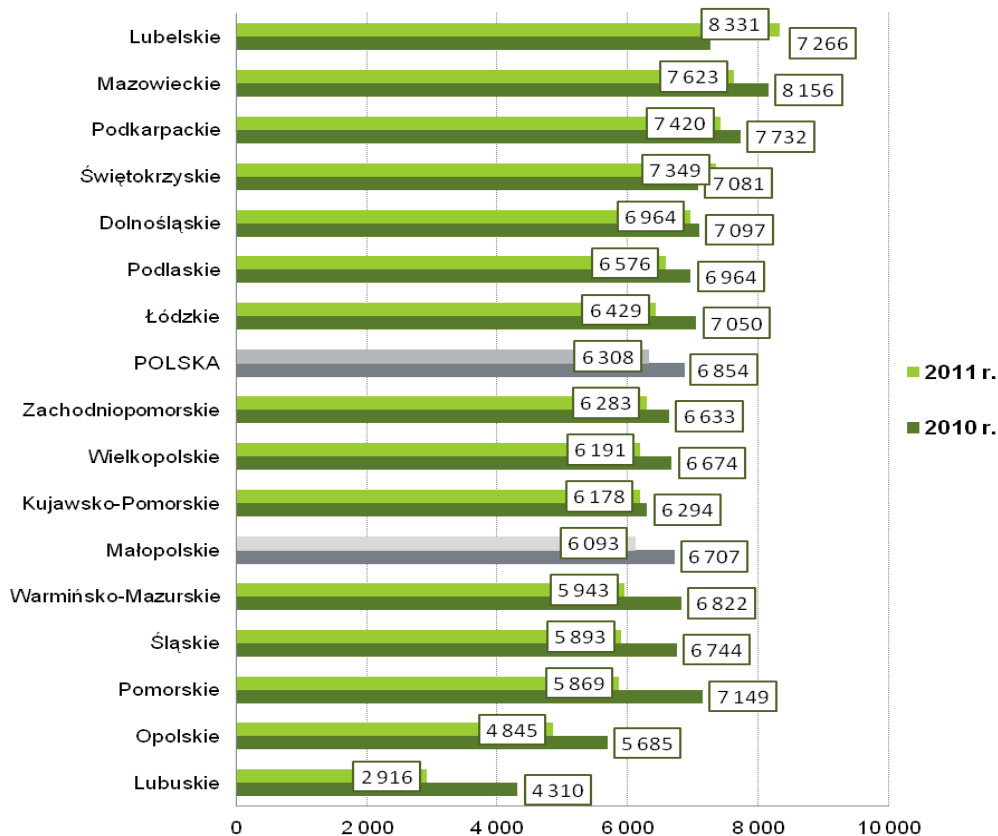
W sytuacji ograniczenia poziomu środków powiatowe urzędy pracy dodatkowo skracaly czas trwania poszczególnych form wsparcia oraz rezygnowaly z realizacji towarzyszących form wsparcia (badań, refundacji kosztów dojazdu, refundacji kosztów opieki nad dzieckiem do lat 7 lub osobą zależną), a także udzielania stypendium na kontynuację nauki czy dofinansowania studiów podyplomowych. Podobne zmiany zostały odnotowane w całym kraju. Przyniosło to w efekcie obniżenie średniego kosztu wsparcia. W skali Polski średni koszt wsparcia w 2011 r. był w porównaniu z 2010 r. niższy o 8%, w Małopolsce o 9,2%. Zmiany spadkowe wystąpiły we wszystkich województwach za wyjątkiem lubelskiego i świętokrzyskiego.

Struktura wydatków z FP poniesionych na realizację aktywnych form w latach 2010 - 2011

wyszczególnienie	2010 r.		2011 r.	
	wydatki	struktura	wydatki	struktura
śr. na działalność gospodarczą	108 307,8	31,5	34 796,8	26,4
staże	122 299,7	35,5	55 720,1	42,3
śr. na doposaż. lub wyposaż. m.pracy	41 672,1	12,1	7 990,2	6,1
szkolenia	28 476,2	8,3	9 378,3	7,1
roboty publiczne	21 229,5	6,2	7 301,5	5,5
prace interwencyjne	12 032,7	3,5	10 450,9	7,9
przygotowanie zawodowe	629,2	0,2	1 105,3	0,8
prace społecznie użyteczne	1 856,4	0,5	1 781,6	1,4
inne	6 739,3	2,0	3 067,6	2,3

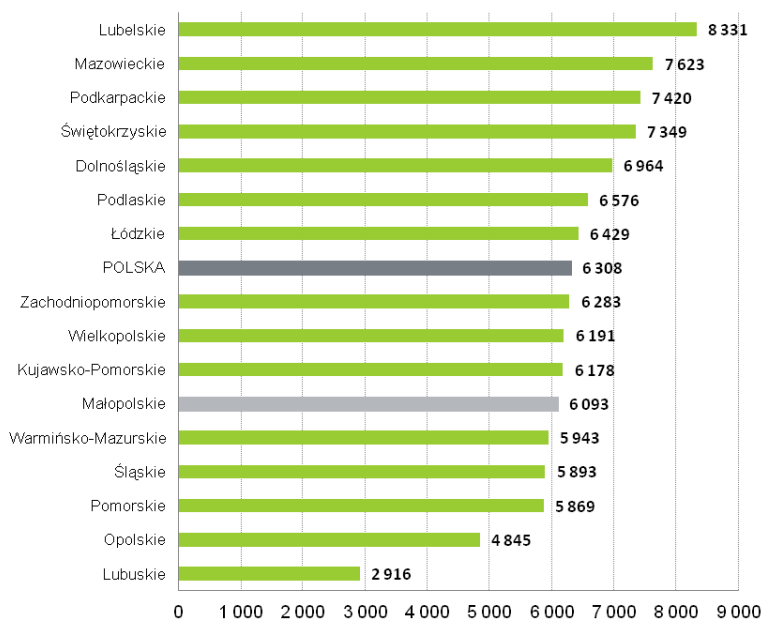
Źródło: opracowanie własne na podstawie sprawozdań MPIPS-02

Zmiany średniego kosztu w wsparcia w latach 2010-2011

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych Ministerstwa Pracy i Polityki Społecznej

Średni jednostkowy koszt aktywizacji w 2011 r.

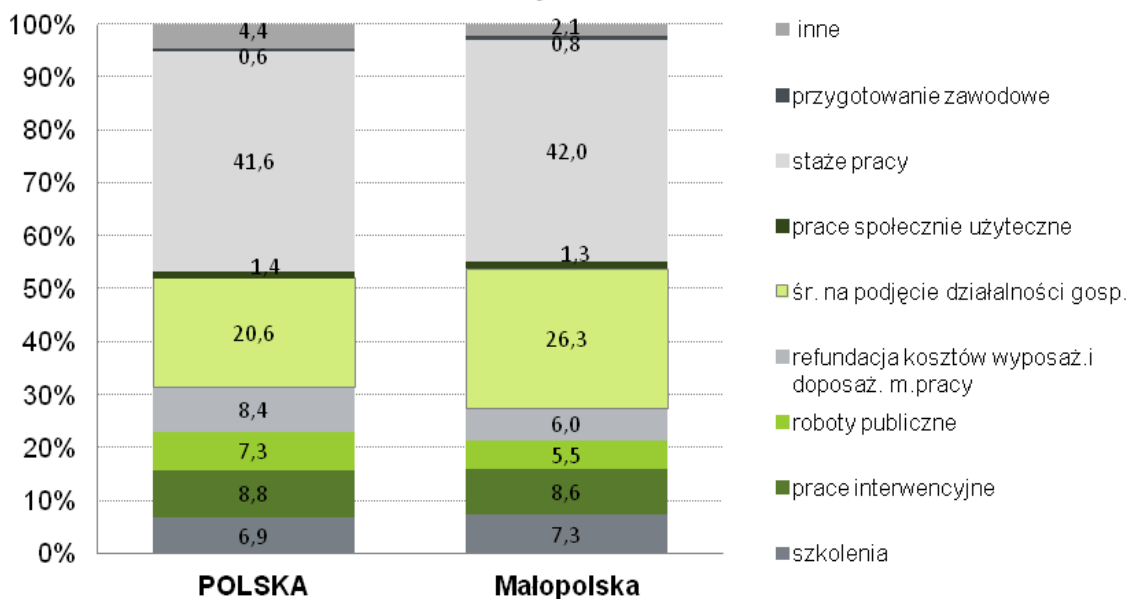
Źródło: opracowanie własne na podst. danych Wojewódzkiego Urzędu Pracy w Krakowie

wizowany otrzymał dotację na rozpoczęcie działalności gospodarczej. Dominacja tych 3 form wsparcia widoczna jest już od kilku lat. W porównaniu z danymi krajowymi Małopolska wyróżnia się większym udziałem osób uczestniczących w stażach i szkoleniach oraz korzystających z dotacji na rozpoczęcie działalności gospodarczej. Mniejszy jest natomiast w naszym województwie w porównaniu do reszty kraju udział osób zatrudnionych w ramach prac społecznie użytecznych, robót publicznych oraz w ramach środków na doposażenie lub wyposażenie miejsca pracy. Tłumaczyć to można dostosowaniem form wsparcia do struktury bezrobotnych. Małopolska wyróżnia się bowiem na tle kraju dużym odsetkiem osób młodych i jednocześnie mniejszym odsetkiem osób starszych. Ze staży i szkoleń korzystają przede wszystkim osoby młode, natomiast z udziału w robotach publicznych i prac społecznie użytecznych - osoby starsze.

Średni koszt wsparcia wyniósł w 2011 r. w Małopolsce 6 093 zł i był niższy niż średnia w kraju – 6 308 zł. Województwa znajdujące się w czołówce pod względem najniższego średniego kosztu aktywizacji (lubuskie i opolskie) mają w strukturze osób objętych wsparciem bardzo duży udział osób zatrudnionych w ramach prac społecznie użytecznych (lubuskie – 34,6%, opolskie – 13,7%, przy średniej dla kraju 8,4% a w Małopolsce 3,9%), a jest to najtańsza forma aktywizacji.

Najczęściej stosowaną przez powiatowe urzędy pracy formą wsparcia są staże, a w następnej kolejności szkolenia. W 2011 r. z pomocy w tych formach skorzystała ponad połowa bezrobotnych objętych aktywizacją. Na trzecim miejscu znajdują się środki na podjęcie działalności gospodarczej - w 2011 r. co dziesiąty akty-

Struktura wydatków w 2011 r.

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych Wojewódzkiego Urzędu Pracy w Krakowie

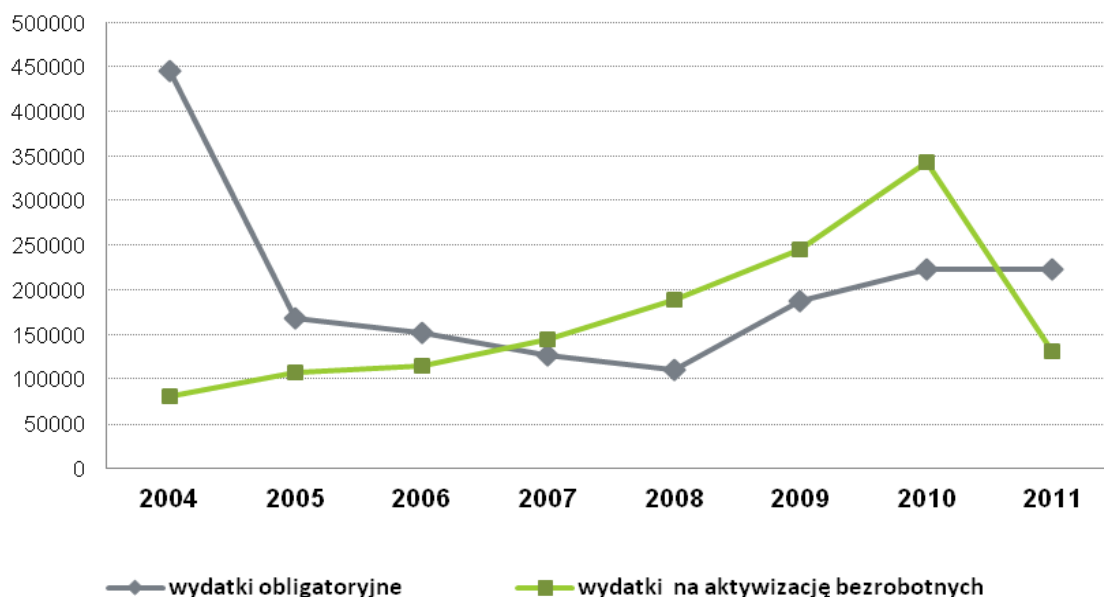

Pula środków Funduszu Pracy jakimi dysponują powiatowe urzędy pracy obejmuje również środki przeznaczone na realizację tzw. zadań obligatoryjnych związanych z wypłatą zasiłków dla bezrobotnych, zasiłków aktywizacyjnych, zasiłków integracyjnych oraz stypendiów za okres nauki. Środki te przekazywane są urzędowi pracy do wysokości faktycznych potrzeb.

Od 2007 r. poziom wydatków przeznaczonych na realizację programów na rzecz promocji zatrudnienia, łagodzenia skutków bezrobocia i aktywizacji zawodowej kształtował się na wyższym poziomie niż poziom wydatków obligatoryjnych. Była to pozytywna tendencja świadcząca o znaczącej roli działań aktywizacyjnych w działaniach powiatowych urzędów pracy. Od 2009 r. wzrost bezrobocia spowodowany spowolnieniem gospodarczym spowodował ponowne zwiększanie się poziomu wydatków obligatoryjnych ze względu na zwiększoną liczbę zasiłków wypłacanych osobom bezrobotnym.

W 2011 r. nastąpił gwałtowny spadek wydatków na realizację programów rynku pracy. Spowodowało to powrót do sytuacji sprzed 2007 r. kiedy wydatki obligatoryjne przewyższały poziom wydatków przeznaczonych na aktywizację zawodową bezrobotnych.

Zmiany w poziomie wydatków obligatoryjnych oraz wydatków przeznaczonych na aktywizację bezrobotnych

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych Wojewódzkiego Urzędu Pracy w Krakowie

5. Koordynacja systemu zabezpieczenia społecznego

Koordynacja ma na celu zapewnienie łączności pomiędzy odrębnymi systemami państw członkowskich Unii Europejskiej (UE), Europejskiego Obszaru Gospodarczego (EOG) oraz Szwajcarii. Celem przepisów wspólnotowych jest skoordynowanie krajowych systemów ubezpieczeń na wypadek bezrobocia, poprzez między innymi:

- sumowanie okresów zatrudnienia i ubezpieczenia dla uzyskania uprawnień do świadczeń z tytułu bezrobocia,
- transfer świadczeń w trakcie poszukiwania zatrudnienia w innym państwie członkowskim z zachowaniem prawa do świadczeń z tytułu bezrobocia.

Każdy bezrobotny obywatel Polski, który pracował za granicą ma możliwość ubiegania się o ustalenie uprawnień do zasiłku w kraju, w którym ostatnio świadczył pracę. W przypadku rozwiązania stosunku pracy w jednym z krajów członkowskich UE osoba może bezpośrednio w tym kraju zgłosić się do instytucji właściwej do spraw bezrobocia w celu ustalenia uprawnień do zasiłku na zasadach ustawodawstwa tego państwa.

Jeżeli podczas ostatniego zatrudnienia za granicą osoba posiadała swoje „zwykłe miejsce zamieszkania w Polsce, gdzie koncentrują się jej najważniejsze sprawy życiowe” po powrocie do kraju będzie ubiegała się o zasiłek na mocy polskiego ustawodawstwa z uwzględnieniem okresów pracy za granicą, koniecznym jest przedstawienie dokumentu (E301/U1), potwierdzającego okresy zatrudnienia i ubezpieczenia, wystawionego przez instytucję właściwą państwa zatrudnienia.

Osoba bezrobotna z prawem do zasiłku zarejestrowana w powiatowym urzędzie pracy ma możliwość poszukiwania pracy w innym kraju członkowskim Unii Europejskiej oraz prawo do transferu tego zasiłku za granicę. Formularz (E303/U2) potwierdzający prawo do tego transferu, wydawany jest na wniosek bezrobotnego przez wojewódzki urząd pracy właściwy ze względu na miejsce zamieszkania bezrobotnego.

W sytuacji, gdy do Polski w celu poszukiwania pracy przyjeżdża bezrobotny innego państwa członkowskiego UE/EOG oraz Szwajcarii, rejestruje się w powiatowym urzędzie pracy jako osoba poszukująca pracy przedkładając formularz (E303/U2). W przypadku państw: Islandia, Liechtenstein, Norwegia i Szwajcaria, zostanie wydana decyzja w WUP o zachowaniu prawa do zasiłku dla bezrobotnych i świadczenia będą wypłacane przez powiatowy urząd pracy. Natomiast w przypadku państw członkowskich UE, zasiłek wypłacany jest przez instytucję, która wydała zgodę na poszukiwanie pracy w Polsce, bezpośrednio na wskazane konto przez bezrobotnego.

Wojewódzki Urząd Pracy pełni funkcję instytucji właściwej w zakresie zadań dotyczących koordynacji systemu zabezpieczenia społecznego, przyjmuje i rozpatruje wnioski bezrobotnych o wydanie odpowiednich zaświadczeń w oraz wydaje decyzje w sprawach świadczeń z tytułu bezrobocia.

W roku 2011, WUP w Krakowie wydał (*szczegóły załącznik nr 3*):

- 3 538 decyzji o ustaleniu uprawnień do zasiłku dla bezrobotnych, na podstawie dokumentów E301/U1 (w tym 394 inne decyzje, np.: umarzające, zmieniające). W ramach prowadzonych postępowań administracyjnych wystosowano 12 358 pism dotyczących uzupełnienia wniosku (w tym: 4 401 pism za granicę o wydanie dokumentu potwierdzającego zatrudnienie i ubezpieczenie);
- 194 dokumentów (E301/U1) potwierdzających zatrudnienie i ubezpieczenie na terenie RP w celu nabycia prawa do zasiłku w innym kraju UE;
- 44 dokumenty (E302/U006) dotyczące członków rodziny bezrobotnego, którzy muszą być uwzględnieni przy naliczaniu świadczeń do zasiłku dla bezrobotnych w innym państwie UE;
- 4 dokumenty (E303/U2) dotyczące zachowania prawa do świadczeń dla bezrobotnych (nabytych w Polsce) w kraju poszukiwania pracy;
- 404 dokumenty potwierdzające rejestracje osób poszukujących pracy w Polsce, którzy przyjechali z innego kraju UE/EOG z transferem zasiłku (w tym 42 decyzje o zachowaniu prawa do zasiłku z krajów EOG).

Ponadto, w ramach korespondencji z instytucją zagraniczną, która przyznała prawo do zasiłku dla bezrobotnych, wydano 553 dokumenty/informacje w sprawie poszukującego pracy na terenie RP.

Wnioski

Dane z powiatowych urzędów pracy dają powód do umiarkowanego optymizmu. W 2011 roku liczba osób bezrobotnych zarejestrowanych w powiatowych urzędach pracy wzrosła, ale wzrost ten był nieznaczny i wyniósł 2%. W 2011 roku spadła natomiast liczba ofert pracy – do powiatowych urzędów pracy spłynęło ich o 1/4 mniej niż rok wcześniej. Jedną z bezpośrednich przyczyn tego stanu rzeczy był spadek liczby subsydiowanych miejsc pracy ze względu na ograniczone budżety PUP. To z kolei wynikało ze zmniejszenia środków Funduszu Pracy przeznaczonych na aktywne formy przeciwdziałania bezrobociu.

Ograniczenie środków z Funduszu Pracy w 2011 r. spowodowało, że powiatowe urzędy pracy objęły działaniami aktywizacyjnymi o 57% mniej osób bezrobotnych niż w 2010 r. Należy zauważyć, że gdyby środki z FP utrzymane zostały na poziomie z 2010 r. to w województwie małopolskim w 2011 r. odnotowano by spadek, a nie wzrost bezrobocia.

Pozytywną informacją jest, że w najmniejszym stopniu ograniczony został dostęp do wsparcia grup bezrobotnych znajdujących się w najtrudniejszej sytuacji na rynku pracy tj. osób niepełnosprawnych, osób w wieku 50+ oraz osób długotrwale bezrobotnych.

W rejestrach powiatowych urzędów pracy w 2011 roku wzrosła liczba osób po 50. roku życia, zwiększył się także udział tych osób w grupie osób objętych aktywizacją (2010-10,5% 2011-15%). W dalszym ciągu jednak udział ten był niższy niż udział osób 50+ w bezrobotnych ogółem. Wskazuje to na konieczność dalszej intensyfikacji działań w odniesieniu do osób w tej kategorii wiekowej.

Co czwarta osoba bezrobotna w Małopolsce nie ukończyła 25 lat, posiada wykształcenie średnie i nie ma żadnego doświadczenia zawodowego. Brak doświadczenia jest główną przyczyną niemożności znalezienia pracy przez osoby młode. Z drugiej strony osoby te chętnie uczestniczą w różnych formach wsparcia, są elastyczne i zmotywowane. W związku z tym powinny być kontynuowane głównie te działania, które umożliwiłyby młodym osobom praktyczne przygotowanie do pracy (staże, praktyki zawodowe, wolontariat).

W porównaniu z 2010 rokiem średnia efektywność zatrudnieniowa dla wszystkich programów realizowanych przez powiatowe urzędy pracy zakończonych w 2011 r. wzrosła o 9,4 punktu procentowego (wynosiła 56,1%). Jednym z czynników, który miał wpływ na taki wzrost, był wymóg osiągnięcia efektywności zatrudnieniowej na określonym poziomie w projektach systemowych realizowanych przez powiatowe urzędy pracy w ramach Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki.

W 2011 r. podobnie jak i w roku poprzednim najczęściej stosowaną formą aktywizacji były staże oraz szkolenia. W okresie coraz większego znaczenia roli kształcenia przez całe życie, rozwoju społeczeństwa informacyjnego i zarządzania wiedzą w organizacjach, jest to pozytywny element realizacji polityki rozwoju, reagujący na wymagania i transformację rynku pracy.

Usługi poradnictwa i informacji zawodowej świadczone przez publiczne służby zatrudnienia województwa małopolskiego, charakteryzowała w 2011 roku wzrastająca potrzeba ich indywidualizowania. Klienci zdecydowanie częściej dbali o dotrzymywanie terminów umówionych spotkań, a także zgłaszali się z bardziej doprecyzowanymi problemami zawodowymi. Wymaga to dużego zaangażowania zatrudnionej kadry doradców zawodowych i doskonalenia wykorzystywanych metod pracy.

W 2011 r. zaobserwowano utrzymującą się tendencję wzrostu liczby wizyt w ramach poradnictwa indywidualnego (wzrost średniej ilości spotkań z jednym klientem) jednocześnie rok ten charakteryzował się znacznym spadkiem ilości klientów w grupowym poradnictwie zawodowym i grupowej informacji zawodowej.

Niezmienna jest potrzeba wieloaspektowej pomocy dla klientów znajdujących się w szczególnie trudnej sytuacji życiowej i na rynku pracy. Składają się na nią m.in. stan zdrowia, sytuacja prawna, materialna i osobista. W takim wypadku klienci kierowani są do właściwych instytucji, gdzie znajdą stosowną pomoc, np. Państwowej Inspekcji Pracy, Zakładu Ubezpieczeń Społecznych, poradni psychiatrycznych i psychologicznych, organizacji wspierających niepełnosprawnych czy miejskich ośrodków pomocy społecznej.

Zauważalne jest utrzymujące się zainteresowanie klientów funkcjonowaniem sieci EURES. Najczęściej poszukiwano informacji związanych z warunkami nauki i pracy za granicą. Jest to efektem utrzymującej się gotowości do wyjazdów za granicę na staże, praktyki oraz w celach zarobkowych.

Słowniczek

Indywidualne poradnictwo zawodowe jest to forma pomocy, która realizowana jest w formie procesu, polegającego na spotkaniach klienta z doradcą zawodowym. W pierwszej fazie klient i doradca określają cel istotny dla klienta, zawierany jest również kontrakt ustalający zasady współpracy – zależności od potrzeby i sytuacji klienta. Wspólnie z klientem doradca ustala formy i zakres współpracy oraz zakres działań mających doprowadzić do optymalnego rozwiązania sytuacji problemowej. Zdefiniowane cele mogą dotyczyć takich kwestii jak: określenie predyspozycji zawodowych, a w związku z nimi wyboru szkoły, studiów, kursów i szkoleń czy specjalizacji w ramach jakiejś dziedziny. Ponadto cele te mogą obejmować nabycie wiedzy z zakresu metod poszukiwania pracy, planowania ścieżki rozwoju zawodowego, wyznaczania celów zawodowych itp. W procesie doradczym wykorzystywane są również specjalistyczne narzędzia takie jak testy lub kwestionariusze. Służą one głównie do określania predyspozycji i zainteresowań zawodowych, badania hierarchii wartości czy potrzeb. Doradca prowadząc proces z wykorzystaniem metod poradnictwa zawodowego stara się przede wszystkim ukierunkować czy też zachęcać do podejmowania działań w kierunku realizacji ustalonego planu na podstawie założenia, że „doradca jest specjalistą od metody, a klient specjalistą od samego siebie”. Decyzje podejmowane są przez klienta, doradca natomiast dostarcza wsparcia, narzędzia i metody ułatwiających osobie odnalezienie się na rynku pracy czy edukacji.

Usługi poradnictwa zawodowego poprzedzone są rozmową wstępną, która trwa ok. 30 min. Natomiast indywidualna rozmowa doradcza trwa od 30 do 90 min. Elementem procesu doradczego jest poradnictwo grupowe, które prowadzone jest w formie warsztatów, które trwają od 8 do 35 godzin, a ich celem jest przede wszystkim wsparcie osób w poszukiwaniu nowych strategii działania przydatnych w rozwiązywaniu problemów zawodowych czy edukacyjnych.

Grupowe poradnictwo zawodowe oparte jest na pracy doradcy zawodowego z grupą osób (od 8 do 16), w trakcie której realizowany jest program mający na celu rozwiązanie indywidualnej sytuacji problemowej klienta. Zajęcia trwają od 2 do 9 dni (od 8 do 35 godzin). Udział w zajęciach grupowych poprzedzony jest indywidualnym spotkaniem z doradcą zawodowym, podczas którego doradca i klient omawiają zasadność udziału w warsztatach.

Grupową informację zawodową stanowią jednodniowe spotkania trwające od 2 do 4 godzin, podczas których prezentowane są informacje ułożone tematycznie, najczęściej dotyczące: oferty i usług publicznych służb zatrudnienia, nowych zawodów, trendów i sytuacji na lokalnych rynkach pracy, możliwości kształcenia i szkoleń oraz rozwoju osobistego w aspekcie zagadnienia kariery. Do spotkań tego typu należą m.in.: *Planowanie kariery zawodowej*, *Pociąg do kariery/Spotkania filmowo-dyskusyjne*, *Mobilność na europejskim rynku pracy*, *Rynek pracy – co warto wiedzieć*, *Elastyczne formy zatrudnienia*. Spotkania informacyjne prowadzone są zazwyczaj w siedzibach powiatowych urzędów pracy lub Centrach Informacji i Planowania Kariery Zawodowej Wojewódzkiego Urzędu Pracy w Krakowie, Tarnowie, Nowym Sączu, jak również podczas targów i giełd pracy oraz innych spotkań o podobnym charakterze, tj. Ogólnopolski Tydzień Kariery. Z grupowej informacji zawodowej korzystają zarówno klienci indywidualni, jak również instytucje czy organizacje (Akademickie Biura Karier, Ochotnicze Hufce Pracy, stowarzyszenia np. AISEC).

Indywidualna informacja zawodowa polega na samodzielnym, bądź przy wsparciu doradcy zawodowego, korzystaniu przez klientów ze zbiorów udostępnianych w Centrach Informacji i Planowania Kariery Zawodowej Wojewódzkiego Urzędu Pracy w Krakowie oraz w powiatowych urzędach pracy. Zbiory te dostępne są w formie: ulotek, broszur, plakatów, folderów informacyjnych, czasopism, płyt CD i DVD, kaset wideo oraz programów multimedialnych. Informacje w nich zawarte obejmują szerokie spektrum tematów związanych z rynkiem pracy i planowaniem kariery zawodowej, a więc dotyczących metod poszukiwania pracy, zawodoznawstwa, oferty edukacyjnej – kursów, szkoleń oraz trendów i sytuacji na ogólnopolskim i regionalnym rynku pracy. Centrum udostępnia również literaturę fachową z zakresu zakładania i prowadzenia działalności gospodarczej, planowania kariery, auto-prezentacji, radzenia sobie ze stresem czy w ogóle rozwoju zawodowego i osobistego. Indywidualna informacja zawodowa udzielana jest również podczas targów pracy i targów kariery. Jej odbiorcami są wówczas przede wszystkim studenci i absolwenci wyższych uczelni z terenu Małopolski. Szczególnym zainteresowaniem cieszy się wiedza z zakresu lokalnego rynku pracy (zawody deficytowe i nadwyżkowe w regionie), metody szukania pracy oraz możliwość konsultacji dokumentów aplikacyjnych – CV i listów motywacyjnych.

Zajęcia aktywizacyjne są formą, poprzez którą klient nabywa konkretne umiejętności pozwalające mu na samodzielne działania zmierzające do zdobycia pracy. Celem jest również przekazanie konkretnej wiedzy i informacji. Zajęcia aktywizacyjne oferowane przez Centra Informacji i Planowania Kariery WUP Kraków dotyczyły najczęściej tematów związanych z metodami poszukiwania pracy, pisaniem dokumentów aplikacyjnych, przygotowaniem do rozmowy kwalifikacyjnej z pracodawcą, korzystaniem z Internetu i komputera do poszukiwania pracy. W trakcie zajęć aktywizacyjnych doradca wskazuje na konkretne rozwiązania, wzorce i techniki, które ułatwiają klientom nabycie określonych umiejętności ważnych podczas poszukiwania oraz wykonywania pracy.

Rodzaje agencji zatrudnienia:

pośrednictwa pracy – udzielają pomocy osobom w uzyskaniu odpowiedniego zatrudnienia oraz pracodawcom w pozyskaniu pracowników o poszukiwanych kwalifikacjach zawodowych; poszukują i upowszechniają oferty pracy; udzielają pracodawcom informacji o kandydatach do pracy, w związku ze zgłoszoną ofertą; informują o aktualnej sytuacji i przewidywanych zmianach na lokalnym rynku pracy; inicjują i organizują kontakty osób poszukujących odpowiedniego zatrudnienia z pracodawcami; kierują osoby do pracy za granicą u pracodawców zagranicznych;

doradztwa personalnego – prowadzą analizę zatrudnienia u pracodawców, określają kwalifikacje pracowników i ich predyspozycje oraz inne cech niezbędnych do wykonywania określonej pracy; wskazują źródła i metody pozyskiwania kandydatów na określone stanowiska pracy; weryfikują kandydatów pod względem oczekiwanych kwalifikacji i predyspozycji;

poradnictwa zawodowego - udzielają pomocy w wyborze odpowiedniego zawodu i miejsca zatrudnienia; udzielają informacji niezbędnych do podejmowania decyzji zawodowych w szczególności o zawodach, rynku pracy oraz możliwościach szkolenia i kształcenia; inicjują, organizują i prowadzą grupowe porady zawodowe, zajęcia aktywizacyjne w zakresie pomocy w aktywnym poszukiwaniu pracy; udzielają pracodawcom pomocy w doborze kandydatów do pracy;

pracy tymczasowej – zatrudniają pracowników tymczasowych i kierują tych pracowników do wykonywania pracy tymczasowej na rzecz i pod kierownictwem pracodawcy użytkownika.

Załącznik nr 1. Zestawienie danych dotyczących działalności agencji zatrudnienia w 2011 roku

Lp.	Informacje	Liczba osób	
		ogółem	kobiety
1.	Liczba osób zarejestrowanych przez agencje	186 473	98641
2.	Liczba osób, która podjęła pracę za pośrednictwem agencji	88 931	53426
	w tym w Polsce	81 409	49529
	w ramach pracy tymczasowej	45 685	27544
	w ramach pośrednictwa pracy	35 724	21985
	w tym za granicą	7 522	3897
	w ramach pracy tymczasowej	3 745	1957
	w ramach pośrednictwa pracy	3 777	1940
3.	Państwa, w których osoby kierowane przez agencje podejmowały zatrudnienie		
	Afganistan	700	556
	Austria	22	6
	Belgia	42	0
	Bułgaria	14	1
	Republika Czeska	4	2
	Dania	80	64
	Egipt	2	1
	Estonia	12	0
	Finlandia	12	2
	Francja	1463	286
	Grecja	145	98
	Hiszpania	26	18
	Irlandia	24	8
	Litwa	7	0
	Łotwa	4	0
	Niderlandy	50	10
	Niemcy	4 252	2596
	Norwegia	11	0
	Rumunia	5	0
	Słowenia	7	0
	Singapur	2	1
	Szwajcaria	18	9
	Szwecja	220	3
	Wielka Brytania	215	136
	Włochy	375	210
4.	Liczba osób objętych usługami poradnictwa zawodowego	13 652	7295
5.	Liczba pracodawców objętych usługami doradczymi	2 208	X
6.	Liczba pracodawców korzystających z pomocy przy doborze odpowiednich kandydatów do pracy	906	X

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych Wojewódzkiego Urzędu Pracy w Krakowie

Załącznik nr 2. Zestawienia tabelaryczne dotyczące liczby osób, które zostały objęte wsparciem w ramach poszczególnych programów rynku pracy

Liczba osób uczestniczących w szkoleniach w latach 2004 – 2011 w podziale na powiaty

PUP	Szkolenia								
	2011/ 2010	2011 r.	2010 r.	2009 r.	2008 r.	2007 r.	2006 r.	2005 r.	2004 r.
PUP Bochnia	24,3	92	378	296	350	331	244	282	350
PUP Brzesko	34,0	81	238	267	171	182	163	187	131
PUP Chrzanów	26,4	229	868	915	774	816	943	1 008	650
PUP Dąbrowa Tarnowska	51,0	179	351	318	331	299	289	150	158
PUP Gorlice	31,8	118	371	320	297	334	202	360	308
GUP Kraków	39,7	791	1 993	1 551	2 047	1 374	1 212	1 211	935
UPP Kraków	49,8	540	1 085	936	1 048	822	718	876	731
PUP Limanowa	42,9	375	875	673	456	651	460	539	474
PUP Miechów	11,4	48	420	351	170	294	123	86	103
PUP Myślenice	46,9	216	461	334	253	241	225	154	184
SUP w Nowym Sączu	2,7	17	625	542	653	614	405	1 130	810
PUP dla Pow. Nowosądeckiego	42,8	401	937	778	856	743	467	x	x
PUP Nowy Targ	22,8	89	390	331	325	246	266	260	184
PUP Olkusz	32,0	203	635	415	356	403	366	460	489
PUP Oświęcim	19,3	183	949	850	655	800	805	697	470
PUP Proszowice	27,0	62	230	228	124	153	157	221	161
PUP Sucha Beskidzka	30,5	98	321	227	194	216	154	255	168
PUP Tarnów	63,1	433	686	626	577	668	736	743	632
PUP Wadowice	36,4	200	549	496	368	573	406	520	504
PUP Wieliczka	51,6	164	318	276	291	257	236	245	211
PUP Zakopane	18,9	34	180	246	119	149	64	167	143
Małopolska	35,4	4 553	12 860	10 976	10 415	10 166	8 641	9 551	7 796

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych Wojewódzkiego Urzędu Pracy w Krakowie

Liczba osób uczestniczących w stażach w latach 2004 – 2011 w podziale na powiaty

PUP	Stáže										
	2011/ 2010	2011	2010	2009	2008	2007	2006	2005	2004		
									stáže ogółem	stáže	Stáže absol- wenckie
PUP Bochnia	33,6	277	824	628	444	322	266	414	267	203	64
PUP Brzesko	24,8	203	820	660	463	423	399	415	381	78	303
PUP Chrzanów	44,8	409	912	819	559	636	466	429	350	0	350
PUP Dąbrowa Tarnowska	51,5	424	824	614	479	421	321	375	372	333	39
PUP Gorlice	23,8	191	804	685	449	496	352	385	350	223	127
GUP Kraków	26,7	470	1 758	1172	977	1240	1 192	1 054	744	546	198
UPP Kraków	24,8	518	2 088	1452	1397	1021	1 136	1 199	715	513	202
PUP Limanowa	46,1	466	1 010	818	457	562	377	412	459	459	0
PUP Miechów	22,9	230	1 003	591	344	266	150	198	113	85	28
PUP Myślenice	33,2	344	1 036	646	332	413	385	498	387	125	262
SUP w Nowym Sączu	19,0	152	802	661	435	269	521	660	462	462	0
PUP dla Pow. Nowosądeckie- go	50,6	780	1 540	1376	937	812	465	X	X	X	X
PUP Nowy Targ	53,7	398	741	552	401	445	359	331	210	210	0
PUP Olkusz	44,4	515	1 160	934	719	588	587	622	399	209	190
PUP Oświęcim	43,2	402	930	941	624	770	606	537	795	605	190
PUP Proszowice	80,2	475	592	345	189	139	128	136	131	96	35
PUP Sucha Be- skidzka	56,9	319	561	337	205	198	163	213	237	117	120
PUP Tarnów	58,8	1 255	2 136	1711	1376	1310	1 142	1 099	830	503	327
PUP Wadowice	21,6	179	827	613	366	610	504	667	585	0	585
PUP Wieliczka	32,8	141	430	346	269	250	348	349	267	75	192
PUP Zakopane	22,5	43	191	166	130	112	104	94	140	95	45
Małopolska	39,0	8 191	20 989	16 067	11 552	11 303	9 971	10 087	8 194	4 937	3 257

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych Wojewódzkiego Urzędu Pracy w Krakowie

Liczba osób uczestniczących w przygotowaniu zawodowym w miejscu pracy / przygotowaniu zawodowym dorosłych w latach 2004 – 2011 - w podziale na powiaty

PUP	Przygotowanie zawodowe w miejscu pracy*/przygotowanie zawodowe doro-									
	2011	2010	2009			2008	2007	2006	2005	VI-XII 2004
	przygotowanie zawodowe dorosłych	suma	przygotowanie zawodowe dorosłych	przygotowanie zawodowe w miejscu pracy	przygotowanie zawodowe w miejscu pracy					
PUP Bochnia	10	0	23		23	146	83	126	201	27
PUP Brzesko	0	0	7		7	68	35	37	36	4
PUP Chrzanów	0	8	18	6	12	236	278	307	268	9
PUP Dąbrowa Tarnowska	0	0	68		68	332	187	171	222	10
PUP Gorlice	0	0	0		0	226	218	174	166	73
GUP Kraków	0	22	48		48	239	187	151	128	49
UPP Kraków	0	16	28		28	680	286	300	387	154
PUP Limanowa	0	0	24		24	236	162	84	47	11
PUP Miechów	0	0	11		11	89	115	78	100	46
PUP Myślenice	0	0	15		15	187	112	122	154	2
SUP w Nowym Sączu	0	15	11	10	1	191	167	202	384	126
PUP dla Pow. Nowosądeckiego	0	0	24		24	457	260	117		
PUP Nowy Targ	0	0	8		8	66	50	38	150	41
PUP Olkusz	0	9	4		4	373	285	263	249	15
PUP Oświęcim	0	0	12		12	336	398	445	601	0
PUP Proszowice	0	0	9		9	45	35	43	33	2
PUP Sucha Beskidzka	0	0	0		0	119	88	99	229	50
PUP Tarnów	0	0	105		105	410	308	343	502	131
PUP Wadowice	0	1	0		0	110	190	155	78	0
PUP Wieliczka	1	2	2		2	51	45	27	49	13
PUP Zakopane	0	0	2		2	29	20	26	35	5
Małopolska	11	73	419	16	403	4626	3509	3308	4019	768

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych Wojewódzkiego Urzędu Pracy w Krakowie

**Liczba osób skierowanych do prac interwencyjnych w podziale na powiaty
w latach 2004 – 2011**

PUP	prace interwencyjne								
	2011/ 2010	2011	2010	2009	2008	2007	2006	2005	2004
PUP Bochnia	50,8	31	61	31	130	185	202	195	219
PUP Brzesko	65,0	52	80	102	176	147	164	199	271
PUP Chrzanów	48,0	36	75	48	49	66	69	134	190
PUP Dąbrowa Tarnowska	45,7	84	184	146	141	211	267	207	292
PUP Gorlice	50,8	60	118	109	108	151	147	137	280
GUP Kraków	129,6	70	54	33	53	92	171	175	158
UPP Kraków	33,3	43	129	99	153	211	191	213	275
PUP Limanowa	90,7	263	290	247	251	346	406	430	325
PUP Miechów	33,3	68	204	177	153	175	220	174	117
PUP Myślenice	91,4	106	116	116	133	158	203	400	234
SUP w Nowym Sączu	12,7	14	110	123	147	186	274	395*	333*
PUP dla Pow. Nowosądeckiego	73,2	180	246	229	189	233	108	X	X
PUP Nowy Targ	55,9	57	102	58	90	117	104	129	137
PUP Olkusz	92,7	115	124	97	105	65	77	133	224
PUP Oświęcim	71,3	127	178	105	149	145	199	194	369
PUP Proszowice	87,0	94	108	107	102	97	101	106	91
PUP Sucha Be- skidzka	55,6	40	72	51	103	114	130	126	214
PUP Tarnów	88,5	238	269	249	351	377	370	450	580
PUP Wadowice	57,0	90	158	142	220	287	279	331	366
PUP Wieliczka	53,7	22	41	26	31	58	98	140	203
PUP Zakopane	81,3	13	16	17	33	42	37	33	45
Małopolska	65,9	1 803	2 735	2 312	2 867	3 463	3 817	3 906	4 590

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych Wojewódzkiego Urzędu Pracy w Krakowie

**Liczba osób skierowanych do prac społecznie użytecznych w latach 2006 – 2011
– w podziale na powiaty**

PUP	prace społecznie użyteczne						
	2011/ 2010	2011	2010	2009	2008	2007	2006
PUP Bochnia	0,0	0	112	84	113	97	133
PUP Brzesko	66,7	56	84	96	94	150	166
PUP Chrzanów	51,9	68	131	132	134	163	133
PUP Dąbrowa Tarnowska	50,0	3	6	5	18	15	42
PUP Gorlice	43,3	45	104	77	74	104	132
GUP Kraków	120,0	540	450	433	534	471	268
UPP Kraków	111,9	141	126	104	83	94	110
PUP Limanowa	X	0	0	0	0	26	17
PUP Miechów	X	0	0	0	0	0	0
PUP Myślenice	83,3	5	6	12	9	39	116
SUP w Nowym Sączu	X	0	0	0	0	0	49
PUP dla Pow. Nowosądeckiego	134,9	85	63	53	44	61	4
PUP Nowy Targ	99,0	95	96	67	73	78	57
PUP Olkusz	59,1	65	110	122	126	142	70
PUP Oświęcim	113,3	281	248	249	206	220	269
PUP Proszowice	X	0	0	0	0	0	6
PUP Sucha Beskidzka	160,6	53	33	43	43	48	27
PUP Tarnów	95,1	327	344	288	263	271	309
PUP Wadowice	203,0	67	33	38	29	87	178
PUP Wieliczka	112,5	54	48	41	51	89	119
PUP Zakopane	66,7	2	3	3	2	12	24
Małopolska	94,5	1 887	1 997	1 847	1 896	2 167	2 229

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych Wojewódzkiego Urzędu Pracy w Krakowie

**Liczba osób skierowanych do robót publicznych w latach 2004 – 2011
w podziale na powiaty**

PUP	Roboty publiczne								
	2011/ 2010	2011	2010	2009	2008	2007	2006	2005	2004
PUP Bochnia	13,9	34	245	114	120	92	208	343	387
PUP Brzesko	20,3	27	133	95	78	114	148	235	157
PUP Chrzanów	4,8	1	21	1	5	13	20	70	148
PUP Dąbrowa Tarnowska	50,7	209	412	334	127	115	166	221	163
PUP Gorlice	40,8	51	125	119	94	143	103	131	121
GUP Kraków	74,8	80	107	81	112	109	53	119	174
UPP Kraków	68,6	179	261	146	141	108	95	190	257
PUP Limanowa	10,2	12	118	73	66	0	0	51	181
PUP Miechów	X	0	0	0	0	0	2	33	51
PUP Myślenice	7,0	11	158	65	28	89	122	84	211
SUP w Nowym Sączu	12,3	7	57	41	30	41	143	265*	394*
PUP dla Pow. Nowosądeckiego	47,3	228	482	370	251	165	38	X	X
PUP Nowy Targ	X	0	0	0	0	0	0	43	182
PUP Olkusz	0,0	0	75	51	31	58	56	66	114
PUP Oświęcim	14,4	26	180	97	106	198	207	439	469
PUP Proszowice	0,0	0	42	0	0	0	0	55	91
PUP Sucha Beskidzka	11,8	4	34	4	6	7	0	38	55
PUP Tarnów	27,5	114	415	218	195	243	303	349	381
PUP Wadowice	90,0	251	279	153	124	99	61	93	66
PUP Wieliczka	53,8	57	106	58	65	119	158	234	200
PUP Zakopane	83,3	5	6	15	16	9	3	57	92
Małopolska	39,8	1 296	3 256	2 035	1 595	1 722	1 886	2 851	3 500

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych Wojewódzkiego Urzędu Pracy w Krakowie

**Liczba osób, które otrzymały dotacje na rozpoczęcie działalności gospodarczej
w latach 2004 – 2011 w podziale na powiaty**

PUP	Środki na rozpoczęcie działalności gospodarczej								
	2011/ 2010	2011	2010	2009	2008	2007	2006	2005	2004
PUP Bochnia	34,3	81	236	222	162	132	95	93	10
PUP Brzesko	24,8	69	278	219	178	131	83	36	1
PUP Chrzanów	40,8	107	262	260	228	186	143	60	0
PUP Dąbrowa Tarnowska	43,9	100	228	173	133	102	67	64	0
PUP Gorlice	42,1	85	202	176	117	138	131	82	6
GUP Kraków	47,6	224	471	296	269	229	170	142	12
UPP Kraków	59,5	141	237	210	234	216	217	182	1
PUP Limanowa	30,3	221	730	576	495	321	242	225	20
PUP Miechów	34,1	46	135	126	131	81	56	60	1
PUP Myślenice	28,3	105	371	256	177	115	97	63	4
SUP w Nowym Sączu	29,2	93	318	316	238	204	308	264	19
PUP dla Pow. Nowosądeckiego	49,9	220	441	347	314	257	84		
PUP Nowy Targ	29,2	66	226	197	140	107	73	35	0
PUP Olkusz	27,7	115	415	342	249	173	107	83	0
PUP Oświęcim	56,9	107	188	158	151	148	123	108	3
PUP Proszowice	37,2	35	94	60	41	47	34	17	0
PUP Sucha Beskidzka	20,9	27	129	85	74	71	46	43	0
PUP Tarnów	37,1	259	698	529	383	265	187	160	0
PUP Wadowice	34,7	84	242	188	124	94	89	77	10
PUP Wieliczka	56,6	69	122	84	107	70	49	55	0
PUP Zakopane	26,6	34	128	105	124	86	30	21	2
Małopolska	37,2	2 288	6 151	4 925	4 069	3 173	2 431	1 870	89

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych Wojewódzkiego Urzędu Pracy w Krakowie

**Liczba refundacji dla pracodawców na wyposażenie lub doposażenie miejsca pracy
w latach 2004 – 2011**

PUP	Refundacja dla pracodawców na utworzenie lub doposażenie miejsca pracy								
	2011-2010	2011	2 010	2009	2008	2007	2006	2005	2004
PUP Bochnia	54,5	96	176	85	83	81	77	79	25
PUP Brzesko	40,4	101	250	139	102	75	75	24	0
PUP Chrzanów	28,3	34	120	67	64	58	42	28	1
PUP Dąbrowa Tarnowska	73,1	79	108	63	69	75	70	37	0
PUP Gorlice	29,1	46	158	159	156	151	89	109	41
GUP Kraków	19,6	9	46	24	30	0	0	0	0
UPP Kraków	44,0	40	91	91	148	107	51	29	0
PUP Limanowa	58,4	223	382	246	218	292	218	225	2
PUP Miechów	31,1	59	190	134	68	46	23	2	0
PUP Myślenice	51,3	40	78	44	32	37	41	12	3
SUP w Nowym Sączu	25,2	56	222	163	167	136	106	110	29
PUP dla Pow. Nowosądeckiego	51,0	73	143	108	106	144	74		
PUP Nowy Targ	37,1	13	35	23	40	29	9	0	0
PUP Olkusz	42,3	113	267	191	165	138	34	26	1
PUP Oświęcim	72,7	32	44	42	27	43	9	8	0
PUP Proszowice	4,8	1	21	18	12	14	9	8	6
PUP Sucha Beskidzka	X	0	0	0	0	0	0	0	0
PUP Tarnów	56,8	302	532	341	281	227	99	76	0
PUP Wadowice	31,6	37	117	22	16	29	11	9	0
PUP Wieliczka	76,7	23	30	22	16	23	9	12	0
PUP Zakopane	33,3	3	9	7	18	3	0	0	0
Małopolska	45,7	1 380	3 019	1 989	1 818	1 708	1 046	794	108

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych Wojewódzkiego Urzędu Pracy w Krakowie

Załącznik nr 3. Liczba wydanych decyzji i dokumentów dotyczących koordynacji systemu zabezpieczenia społecznego w latach 2009 – 2011

Wyszczególnienie	2009	2010	2011	UWAGI
Liczba wydanych zaświadczeń E301/ dokumentów	404	227	194	Dokument dotyczący potwierdzenia zatrudnienia w Polsce w celu doliczenia stażu pracy za granicą do zasiłku dla bezrobotnych.
Liczba wydanych zaświadczeń E302/ dokumentów	65	51	44	Poświadczenie sytuacji rodzinnej członków rodziny, którzy mogą być uwzględnieni przy naliczaniu świadczeń dla bezrobotnych w innym kraju, przeważnie w Austrii i Norwegii.
Liczba wydanych zaświadczeń E303/ dokumentów	5	14	5	Transfer zasiłku z Polski do innego kraju, tj.: W.Brytania – 2 szt. i po 1szt: Austria, Francja, Niemcy
Liczba transferów zasiłku z innego kraju do Polski	772	645	404	Od m-ca maja'2010 nie są wydawane decyzje dla bezrobotnych transferujących zasiłek z krajów UE do Polski (jednak nadal osoby te są rejestrowane w PUP jako poszukujące pracy i ewidencjonowane przez WUP). Najwięcej osób przyjechało z: Irlandia – 288 szt. Norwegia – 36 szt. W.Brytania – 15 szt. Austria – 14 szt.
Liczba decyzji administracyjnych z zaliczeniem pracy za granicą	1576	2236	3538	Zasiłek dla bezrobotnych na podstawie polskiego ustawodawstwa z uwzględnieniem zatrudnienia z zagranicy. Najwięcej decyzji wydano, po pracy w krajach: W.Brytanii – 1397 szt. Irlandii – 494 szt. Niemcy – 360 szt. Holandia – 250 szt. Francja – 104 szt.

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych Wojewódzkiego Urzędu Pracy w Krakowie